

جهان صنعت

دوشنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۱ ذی الحجه ۱۴۴۷ | ۱۸ می ۲۰۲۶

سال بیست و دوم | شماره ۶۰۸۲ | ۸ صفحه | قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

«جهان صنعت» مشکلات نهادی اقتصاد ایران را بررسی می کند

رانندگی به جای رقابت

«جهان صنعت» از ناکامی سیاست‌های حمایتی دولت در مواجهه با تورم گزارش می‌دهد

شکست محتوم کالا بزرگ

ادامه سرمقاله

نواختن شیپور در بن بست

... و سر رسید آن گاهی به تأخیر هم می‌افتاد، اکنون به تاریخ پیوسته و عملی یا عملیاتی نشده است. از این بابت است که برخلاف آنچه ترامپ و کاخ سفید علاقه داشتند، تهدید اخیر دونالد ترامپ حتی آنقدر اعتبار نداشت که مورد توجه رسانه‌ها قرار گیرد.

با این حال موضع‌گیری دونالد ترامپ پس از ناکامی در همراه کردن چین در مقابله با ایران، موضوعی مورد توجه و با اهمیت تلقی شده است. در یک اقدام تلاقی جویانه و خطاب به بلوک روسیه، چین و ایران، رئیس‌جمهور ایالات متحده اجازه داد که معافیت‌های در نظر گرفته شده برای فروش نفت روسیه لغو شود. در گزینه دیگری، ترامپ برای چندمین بار در مورد پذیرش شروط و خواسته‌هایش ضرب‌الاجل تعیین نکرد و هر چند برخلاف گذشته زمان تعیین نشده اما تهدید شده که تا آینده نزدیک که معلوم نیست تا چه زمان ادامه خواهد داشت، ایران فرصت دارد که توافقی را با ایالات متحده به انجام رساند و به عبارت بهتر در مقابل آمریکا تسلیم شود. اما اکنون ایالات متحده آگاه است که

ادامه تقدیر

نوشته‌هایی بامزه از جنگ

... وقوع جنگ جدید را توجیه می‌کند، ثانیا باقی بودن عواملی که سبب شکست دشمنان مهاجم در دو جنگ قبلی شده، تکرار آن را در زمانی کوتاه غیر منطقی می‌کند و ثالثا باقی ماندن دشمنانی که در دو جنگ دست به اقدامات انتحاری بی‌نتیجه زدند، تکرار تصمیم و اقدام احماقانه آنان را ممکن می‌کند. این سه گزاره می‌گویند راه افتادن دوباره جنگ در فضای ابهام قرار دارد و در عین حال احتمال وقوع آن در زمانی نه چندان دور بیشتر است.»

این تهدید احتمال وقوع جنگ را به ۵۰ درصد تقبیل دادند و شروع با عدم شروع جنگ را دارای احتمال برابر دانستند. برخی کارشناسان اسرائیلی که با مقامات سیاسی - نظامی این کشور گفت‌وگو کرده‌اند، توضیح می‌دهند که با وجود همه جنجال‌سازی‌هایی که در فضای رسانه‌ای ایالات متحده و اسرائیل وجود دارد، هیچ اقدام بلافاصله یا زود هنگامی برای شروع و از این منظر چشم‌اندازی برای آغاز مجدد منازعه نظامی در خلیج فارس قابل پیش‌بینی نیست. جالب است که تحلیلگران نظامی آمریکایی یا حتی اسرائیلی درباره حملات احتمالی آمریکایی - اسرائیلی به ایران ابراز عقیده می‌کنند که این حملات حداکثر شامل ترور برخی مقامات ایرانی و نابودسازی برخی تاسیسات مهم ایران شود. از این بابت مواردی که اشغال جزایر ایرانی لاوان، لارک، قشم، خارک و... در پیش‌بینی و اظهار می‌کند که اعراب جنوبی خلیج فارس برای مشارکت در اشغال خاک ایران و اعزام نیروی نظامی به درون مرزهای کشورمان به کاخ سفید و عده و چراغ‌سبز نشان داده‌اند بیشتر سناریوسازی‌های هالیوودی و خیالی است.

قرینه مهم و غیرقابل انکاری که در مورد خیالی بودن اشغال جزایر ایرانی وجود دارد آن است که برنامه‌ریزان آمریکایی در سناریوهای خود پیش‌گویی می‌کنند که سست‌نکام با پنج تا هفت هزار نفر نیروی تفنگدار ویژه هر یک از جزایر ایرانی را تصرف خواهد کرد و کنترل آن را به دست خواهد گرفت. در این صورت ایران مجبور است از دست رفتن جزایر نفتی خود را بپذیرد و برای پذیرش توافق با کاخ سفید، تسلیم خواهد شد. با این همه حتی اگر آنچه ترامپ باکسازی برخی آثار باقیمانده در ایران نامیده اتفاق بیفتد و حملات محدود به ایران صورت بگیرد آیا دستاورد مهمی نصیب نظامیان آمریکایی و کاخ سفید می‌شود؟ آیا ایالات متحده قادر است جزایر ایرانی را با پنج یا هفت هزار نفر اشغال کند؟ برای اشغال چهار تا پنج جزیره ایرانی به حدود ۲۰ هزار نیروی نظامی احتیاج است آیا در حال حاضر امکان انتقال این استعداد نیروی نظامی به نزدیکی جزایر ایرانی در خلیج فارس وجود دارد؟ به‌ویژه آنکه عربستان و کویت از مشارکت در جنگ آینده علیه ایران انصراف داده و به ایالات متحده گفته‌اند که تمایلی به حضور

در یک جنگ دیگر را ندارند. آیا با سناریوهای مطرح امکان نفوذ نظامیان آمریکایی در عمق خاک کشورمان برای سرقت اورانیوم غنی شده - درصد وجود دارد؟ اسرائیلی‌ها می‌گویند هدف از آغاز مجدد حملات ترور مقامات ایرانی است تا ایرانیان با ظریت و توان کمتری به میز مذاکره بازگردند و شروط آمریکا را بپذیرند اما هیچ احتمالی وجود ندارد که ایرانیان با هر ظرفیت نرم‌افزاری و دیپلماتیک، به خواسته‌های کاخ سفید تن دهند و تسلیم شوند.

با این شرایط می‌توان نتیجه گرفت که ترامپ در یک بن‌بست راهبردی قرار گرفته است. از یک سو ایران از خواسته‌ها و شروط خویش عقب‌نشینی نمی‌کند و کوتاه نمی‌آید که پذیرش آن از سوی کاخ سفید به معنای پذیرش شکست از جانب کاخ سفید است و در حالت دیگر هیچ اقدام نظامی در هیچ حجم و وسعت نمی‌تواند ترامپ و همکارانش را به اهداف خود برساند. این بن‌بست در حالی ادامه دارد که زمان همچنان به زبان تل‌اویو و واشنگتن می‌گذرد و تفرندهای تحریم و محاصره اقتصادی هم ایران را به زانو درنیاورده است.

این یک پرسش سخت است که باید در همین روزها به هر حال از سوی یک نهاد پاسخی درست و نزدیک به واقعیت به آن داده شود. حق ایرانیان است بدانند در آینده نزدیک چه اتفاق بزرگی را باید ببینند و با پیامدهای آن دست و پنجه نرم کنند. نمی‌شود مردم را در بی‌خبری نگه داشت و از آمادگی‌های آنها کاست. ایرانیان باید به قول‌ها و وعده‌ها اعتماد کنند و بدانند که وعده تثبیت قیمت کالاها و خدمات اساسی و ضروری یا وعده بازکردن اینترنت و دیگر وعده‌ها با پشتوانه کدام نیروی مادی و ذهنی تضمین می‌شود.

در سی و یکمین جلسه هیات نمایندگان اتاق ایران مطرح شد
بخش خصوصی؛ معمار عصر بازسازی ایران

سرمقاله

نواختن شیپور در بن بست

نادر کریمی جونی

ایرانیان به ویژه آن دسته از ایرانیانی که اخبار را از نزدیک دنبال می‌کنند و نیم‌نگاهی به آینده دارند، هیچ نشانه جدیدی از وقوع یک طوفان مشاهده نمی‌کنند. تا جایی که چشم تحلیل کار می‌کند، رویداد جدیدی رخ نداده و اگر مناسبات به همین روال ادامه پیدا کند، احتمال زیادی برای وقوع مجدد جنگ وجود ندارد. با این حال برای چندمین بار دونالد ترامپ از ایالات متحده شیپور جنگ را نواخته و مانند دفعه‌های پیشین تهدید کرده که اگر ایران توافق حاضر و شروط ایالات متحده را نپذیرد، روزگار سختی برایش به وجود خواهد آمد. نظیر یا حتی شدیدتر از این تهدیدها را دونالد ترامپ پیش از این بیان کرده بود و حتی در داخل کشورمان برخی شهروندان، شب را با این فکر سر بر بالین گذاشتند که نیمه شب با صدای انفجار و زوزه‌های جنگنده‌ها از خواب برخیزند خاست اما همه تهدیدهای پیشین دونالد ترامپ که برخی از ایشان حتی ضرب‌الاجل زمانی هم داشت

ادامه در همین صفحه

تقدیر

نوشته‌هایی بامزه از جنگ

محمدصادق جنان صفت

برخی رسانه‌های ایرانی نزدیک به هسته اصلی قدرت به همراه بعضی چهره‌های رسانه‌ای که به اطلاعات دسترسی دارند طوری می‌نویسند گویا در همین چند روز آینده آتش‌سوزی برقرار شده میان جمهوری اسلامی و آمریکا شکسته می‌شود و جنگ رخ می‌دهد. به‌طور مثال عبدالله زارعی نویسنده یادداشت روز کیهان دیروز با عنوان «افق جنگ» ضمن تشریح وضعیت و شرایطی که منجر به جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران شد، نوشت: «اینک سوال مهم این است که آیا با توجه به اینکه اهداف جنگ تحمیلی خرداد و رمضان محقق نشده است، اسرائیل و آمریکا وارد جنگ جدید می‌شوند یا خیر؟» برای پاسخ به این سوال باید به چند نکته اساسی توجه کرد: «اولا باقی ماندن شرایطی که وقوع دو جنگ قبلی را در پی داشت ...

ادامه در همین صفحه

آزمون مهم دولت

بازسازی پتروشیمی‌های آسیب‌دیده دیگر صرفاً یک پروژه فنی یا عمرانی نیست بلکه این روند اکنون به‌یکی از مهم‌ترین آزمون‌های دولت در مدیریت همزمان «تولید، ارزآوری و تاب‌آوری صنعتی» تبدیل شده است. در شرایطی که فشار تحریم‌ها، نوسانات بازار جهانی انرژی و رقابت فشرده صادرکنندگان منطقه‌ای صنعت پتروشیمی ایران را در موقعیتی حساس قرار داده ...

بیکاران در پیج‌وخم کاغذبازی

ساعت از هفت‌صبح گذشته اما در اتاق کارشناس بیمه بیکاری هنوز باز نشده است. چندنفر کنار جدول خیابان نشستند و مدام ساعت گوشی‌هایشان را چک می‌کنند. هرچند دقیقه نقر تازماری از راه می‌رسد و می‌پرسد: «داره کار همین‌جاست؟» وقتی مطمئن می‌شود آدرس را درست آمده وارد شعبه می‌شود؛ جایی که کارکنان و اعضای هیات حل اختلاف مشغول صبحانه و گفت‌وگو هستند.

عصر توقف اقتصادی

گزارش «اتلس توسعه جهانی ۲۰۲۶» بانک جهانی تصویری دوگانه از وضعیت جهان ارائه می‌کند: از یک سو سرعت توسعه جهانی به پایین‌ترین سطح خود در ۷۵ سال اخیر رسیده و شکاف میان کشورها در حال عمیق‌تر شدن است و از سوی دیگر، برخی کشورها توانسته‌اند برخلاف روند جهانی، مسیر توسعه را با سرعتی قابل توجه طی کنند.

پرسش‌روز

تراستی‌های خوش‌شانس کجايند؟

یکم - در تاریخ ۲۵ بهمن ۱۴۰۴ علی‌اکبر پورابراهیم، مدیرعامل اسبق شرکت بازرگانی نفت ایران (نیکو) با افشاکری از پشت‌پرده تراستی‌های نفتی و دلیل سکوت دولت در برابر تراستی‌هایی که چندین میلیارد پول نفت کشور را تحویل ندادند، اظهار داشت: از همان ابتدا می‌دانستیم که این تراستی‌ها پول نفت را می‌خورند که این اتفاق هم رخ داد. از این رو به طور مستمر هشدار دادیم و در اواخر دولت مرحوم ریسی مشخص شد هشدارهایی را که می‌دادیم درست بود و این اتفاق ناخوشایند رخ داد و تراستی‌ها پول نفت را تحویل ندادند. در همان مقطع (بهمن ۱۴۰۲)، حدود ۱۱ میلیارد دلار پول نفت برگشته و این پول در حساب تراستی‌ها رسوب کرده بود.

دوم - دیروز ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۵ مهدی غضنفری رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی درباره دربرکرد واریز سهم صندوق به دلیل عدم پرداخت پول نفت از سوی برخی تراستی‌ها تاکید کرد: اگر تراستی‌ها پول نفت را پس نداده باشند، صندوق مکلف به ورود به این مساله نیست و آماري از اینکه چه میزان از سهم صندوق توسعه ملی از سوی تراستی‌ها پرداخت نشده نداریم. غضنفری گفت: وقتی پول نفت را به حساب صندوق نزد بانک مرکزی واریز می‌کنند به صندوق اعداد و ارقام اعلام می‌شود و از اینکه چقدر پول نفت برگشته هیچ اطلاعی نداریم و تا زمانی که بانک مرکزی گزارش پرداخت را ارائه ندهد هیچ اطلاعی از میزان عدم پرداخت سهم صندوق از سوی تراستی‌ها اعلام نمی‌شود.

سوم - داستان تراستی‌هایی که میلیاردها دلار ایرانیان را بازپچه کرده و معلوم نیست با آن چه کرده‌اند و چه کسانی هستند را باید خوش‌شانس‌ترین آدم‌های روی زمین دانست که تنها دو هفته بعد از افشاکری یک مقام نفتی، جنگ شروع شد و نام و یاد و کارنامه آنها از یادها رفت. وقتی مقام بالای ارزی کشور اینچور حرف می‌زند که من اطلاع ندارم چقدر پول نفت برگشته باید پرسید پس چه نهادی و چه کسی خبر دارد؟

انالله و انا الیه راجعون

همکار گرامی خانم سارا پوردلجو

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض کرده و از خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل خواستاریم.

روزنامه جهان صنعت

سازمان آگهی شهرستان‌ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می‌پذیرد

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۸۸۶۱۰۱۹-۲۱

www.jahanesanat.ir

خبر

پزشکیان در دیدار وزیر کشور پاکستان: همکاری همسایگان در جلوگیری از سوءاستفاده تروریست‌ها ارزشمند بود

ایرنا - مسعود پزشکیان در دیدار سید محسن نقوی، وزیر کشور پاکستان، ضمن قدردانی از نقش آفرینی و پیگیری‌های دولت پاکستان، به‌ویژه نخست‌وزیر و فرمانده ارتش این کشور، در روند برقراری و تثبیت آتش‌بس، ابراز امیدواری کرد که این تلاش‌های دیپلماتیک و سیاسی به تحکیم صلح، ثبات و امنیت پایدار در منطقه منجر شود. رییس‌جمهور در ادامه،

تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه کشورهای و به شهادت رساندن رهبری عظیم‌الشان انقلاب، جمعی از فرماندهان عالی‌رتبه، وزرا، دانش‌آموزان بی‌گناه و شهروندان کشور را جنایتی بزرگ و مغایر با تمامی موازین انسانی، حقوقی و بین‌المللی توصیف کرد و اظهار داشت: این اقدامات جنایتکارانه از سوی هیچ وجدان بیدار و آزاده‌ای در جهان قابل‌پذیرش نیست. پزشکیان با اشاره به اهداف شوم طراحان این تجاوزات افزود: هدف اصلی آمریکا و رژیم صهیونیستی از حمله به جمهوری اسلامی ایران، ایجاد بی‌ثباتی داخلی و تلاش برای تضعیف و ساقط کردن نظام اسلامی بود. اما آنان هرگز تصور نمی‌کردند ملت بزرگ، شریف و آگاه ایران تا این اندازه با انسجام، اقتدار و وفاداری در کنار نظام و کشور خود ایستادگی کرده و در حمایت از جمهوری اسلامی و مقابله با نظام سلطه، اینگونه حضوری گسترده و منادار در صحنه داشته باشند. رییس‌جمهور همچنین با اشاره به برخی طرح‌های امنیتی و تحرکات سازمان‌یافته از سوی آمریکا و رژیم صهیونیستی برای نفوذ عناصر تروریستی مسلح از مناطق شمال‌غرب و جنوب‌شرق کشور، تصریح کرد: دشمنان تلاش داشتند با پشتیبانی مالی، اطلاعاتی و تسلیحاتی از گروه‌های تروریستی، نامی را به داخل کشور منتقل کنند، اما همکاری و مسوولیت‌پذیری همسایگان ایران در جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده از قلمرو آنان علیه کشورمان، اقدامی ارزشمند و قابل تقدیر بود. در همین چارچوب، از دولت‌های پاکستان، افغانستان و عراق که اجازه ندادند از خاک آنان علیه جمهوری اسلامی ایران اقدامی صورت گیرد، صمیمانه تشکر می‌کنم. پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود، با تمجید از تسهیلات و تمهیدات اتخاذشده از سوی دولت پاکستان در حوزه تجارت مرزی و همکاری‌های اقتصادی اظهار داشت: روند رو به رشد همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان دو کشور می‌تواند بیش از پیش تسهیلات و فواید بسیار را به وجود همه خسارات و هزینه‌های ناشی از جنگ این تحولات موجب نزدیکی بیشتر ایران و پاکستان شده و اکنون فرصت مناسبی فراهم آمده است تا سطح روابط دوجانبه در حوزه‌های اقتصادی، علمی، فرهنگی و منطقه‌ای بیش از گذشته گسترش یابد؛ روندی که می‌تواند زمینه‌ساز تقویت صلح، کاهش تنش‌ها و ارتقای تعاملات سازنده میان ملت‌های منطقه نیز باشد. او همچنین از آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای گسترش همکاری‌های علمی، دانشگاهی و فناوریانه با پاکستان خبر داد و گفت: تبادل دانشجو، استاد، تجربیات علمی و فناوری‌های نوین می‌تواند به ارتقای ظرفیت‌های علمی و توسعه پایدار دو کشور کمک شایانی کند. رییس‌جمهور استمرار و تعمیق همکاری‌های دوجانبه را در راستای منافع مشترک دو ملت و مجموعه کشورهای اسلامی ارزیابی کرد و افزود: کشورهای اسلامی باید با تکیه بر مشترکات دینی، فرهنگی و راهبردی، به سمت وحدت و همکاری حرکت کنند. هر اندازه انسجام امت اسلامی تقویت شود، امکان مداخله و تجاوز قدرت‌های فرامنطقه‌ای و رژیم صهیونیستی در منطقه کاهش خواهد یافت. پزشکیان با تأکید بر سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران در توسعه روابط دوستانه با کشورهای همسایه، به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس، خاورنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران خواهان روابطی صمیمانه، پایدار و مبتنی بر حسن همجواری با کشورهای اسلامی منطقه است اما آمریکا و رژیم صهیونیستی همواره تلاش کرده‌اند از طریق پروژه‌های تفرقه‌افکنانه و ایجاد بی‌اعتمادی، کشورهای اسلامی را در برابر یکدیگر قرار دهند. رییس‌جمهور تأکید کرد: کشورهای بزرگ جهان اسلام باید با تقویت همکاری‌ها و تعاملات منطقه‌ای، زمینه‌ساز استقرار صلح، امنیت و ثبات پایدار در منطقه شوند چراکه در سایه وحدت و همگرایی اسلامی، رژیم‌صهیونیستی هرگز جرات تعرض و تجاوز به کشورهای اسلامی را نخواهد داشت. در این دیدار سید محسن نقوی نشان داد که در بزرگراه‌های حساس، دوست و دشمن واقعی چگونه شناخته می‌شوند: موضوعی که می‌تواند مبنایی مهم برای تصمیم‌گیری‌های راهبردی آینده باشد. نقوی با تأکید بر عمق روابط تاریخی، فرهنگی و مردمی میان دو کشور تصریح کرد: ایران و پاکستان همواره روابطی نزدیک و برادرانه داشته‌اند و امروز این پیوندها بیش از گذشته تقویت شده است. ملت پاکستان علاقه و احترام عمیقی نسبت به ملت ایران دارند و امیدواریم بتوانیم در سایه اراده رهبران دو کشور، سطح روابط و همکاری‌های دوجانبه را بیش از پیش توسعه دهیم.

دربی شهادت علی لاریجانی
قالبیاف نماینده ویژه ایران در امور چین شد

خانه ملت - محمدباقر قالبیاف، رییس مجلس شورای اسلامی نماینده ویژه ایران در امور چین شد. پیش از این، افرادی همچون شهید علی لاریجانی چنین مسوولیتی را برعهده داشتند. شامگاه شنبه ۲۶ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، محمدباقر قالبیاف رییس مجلس شورای اسلامی با انتشار مطلبی از طریق حساب کاربری شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس(توییتر) با اشاره به سخنان رییس‌جمهور چین گفته بود که «جهان در آستانه نظمی نوین قرار دارد و آینده از آن جنوب جهانی است.» شایان ذکر است سیدمحسن نقوی، وزیر کشور پاکستان که به‌منظور دیدار با مقام‌های ارشد جمهوری اسلامی به تهران آمده است، عصر روز یکشنبه با محمدباقر قالبیاف، رییس مجلس شورای اسلامی و نماینده ویژه ایران در امور چین نیز دیدار و گفت‌وگو کرد.

محمدرضا عارف، معاون اول رییس‌جمهور: راهبرد اصلی دولت جلوگیری از گران‌فروشی است

ایسنا - معاون اول رییس‌جمهور تأکید کرد که «راهبرد اصلی دولت این است که هم قیمت‌ها را حتی‌الامکان مهار کنیم و هم اینکه کالا به اندازه کافی تأمین شود.» محمدرضا عارف در گفت‌وگویی در این رابطه خاطرنشان کرد: «راهبرد اصلی دولت تأمین پایدار کالای اساسی و حتی‌الامکان جلوگیری از گران‌فروشی است.» این عضو ارشد کابینه دولت چهارم یادآور شد: «عوامی در قیمت کالاها تأثیرگذار است که خیلی دولت اختیار ندارد؛ بخشی هم خارج از مرزهای ماست.» او در ادامه خاطرنشان کرد: «روی چند قلم کالا، مقداری اختلاف‌نظر فنی و تخصصی بین بخش‌های مختلف است. قرار شد دوستان در دبیرخانه ستاد هماهنگی اقتصادی به‌جمع‌بندی رسیده و سریع‌تر عمل کنیم.» عارف در پایان تصریح کرد: «پیش‌فرض ما این است که ان‌شاءالله هم قیمت‌ها را حتی‌الامکان مهار کنیم و هم اینکه کالا به اندازه کافی تأمین شود.»

گروه سیاسی - امروز هشتمین روز «خاموشی دیجیتال» است و این یعنی کم‌کم به رکورد ۲هزار ساعت قطعی اینترنت نزدیک می‌شویم.

پزشکیان در حکمی محمدرضا عارف معاون اول ریاست‌جمهوری را به ریاست ستاد ویژه سازماندهی و راهبری فضای مجازی منصوب کرده است. حکمی که به‌ویژه به این دلیل حائز اهمیت بود که رییس‌جمهور همزمان ریاست دو شورای عالی مهم و بالادستی یعنی شوراهای عالی فضای مجازی را نیز برعهده دارد؛ همین دو نهاد نیمه‌انتصابی که ظاهراً مسوول اصلی خاموشی ۸۰ روزه هستند.

کامیابی یا ناکامی عارف در مبارزه با خاموشی دیجیتال

حکم اخیر مسعود پزشکیان برای محمدرضا عارف و انتصاب او به ریاست ستاد ویژه سازماندهی فضای مجازی، تحلیل‌ها و گمانه‌زنی‌های مختلفی را در پی داشته است. برخی بر این باورند سیدرین این سکان به دست معاون اول رییس‌جمهور می‌تواند نشان‌دهی از پیگیری برای بازگشایی اینترنت بین‌الملل باشد. دولتی که با وعده رفع فیلترینگ شبکته‌های اجتماعی را داده بود دو جنگ و یک نازاری داخلی را تجربه کرد؛ این موارد عملاً باعث شد مطالبه رفع فیلترینگ جای خود را به درخواست برای بازگشایی همان اینترنت تصفونیمه‌ای بدهد که مردم عالی و کسب‌وکارها حالا همان را هم در دسترس ندارند. حالا رییس‌جمهور که همزمان رییس شورای عالی امنیت ملی است و هم البته رییس شورای عالی فضای مجازی، در حکمی محمدرضا عارف معاون اول خود را به ریاست ستاد ویژه سازماندهی و راهبری فضای مجازی منصوب کرده و اینکه این انتصاب چقدر می‌تواند موانع وصل شدن به اینترنت را از سر راه بردارد؟ رییس‌جمهور همین دیروز نیز بار دیگر در یک پیام توییتری در این رابطه اظهارنظر کرده و گفته بود که دسترسی بلاک‌های فیلترینگ دیجیتال در حق زندگی مردم عزیز ایران است. مسعود پزشکیان که در دوازدهمین هفته خاموشی دیجیتال در ایران و در شرایطی که ایرانیان در تمام این مدت از اینترنت محروم بوده‌اند، این پیام را از طریق حساب کاربری شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس(توییتر) منتشر کرد. در این رابطه نوشته است: «در روزهای جنگ، فرزندان ما در ارتباطات و فناوری اطلاعات، شبانه‌روز ایستادند تا ارتباطات و خدمات حیاتی کشور پایدار بماند.» پزشکیان که ظاهراً به دلیل فرارسیدن روز ارتباطات ناگزیر به اظهارنظر در این رابطه بود، همچنین با تیریک روز جهانی ارتباطات تصریح کرد: «دسترسی باکیفیت و پایدار مردم به خدمات دیجیتال بخشی از آرزو، پیشرفت و حق زندگی شایسته مردم عزیز ایران است.»

اما در شرایطی که ظاهراً حتی قوه قضاییه نیز دست‌کم از برخی جهات، چندان از وضعیت کنونی اینترنت رضایت ندارد، در کمال ناباوری نمایندگان مجلس شورای اسلامی که مشخصاً باید پیش و

پارلمان

گروه سیاسی - دومین نشست وینباری مجلس از زمان آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران روز گذشته برگزار شد؛ نشست که همچون نخستین نشست که نمایندگان پس از جنگ برگزار کردند به‌صورت غیرعلنی برگزار شد.

عباس گودرزی، سخنگوی هیات رییس‌ه مجلس شورای اسلامی ساعتی پس از پایان این نشست غیرعلنی که به‌صورت وینباری برگزار شد توضیحاتی در ارتباط با آنچه در این نشست مطرح شده در اختیار رسانه‌ها قرار داد و تأکید کرد که این نشست یک میهمان ویژه دولتی هم داشته است؛ مهمانی که ازقضا این روزها یکی از پرکارترین اعضای کابینه رییس‌جمهور، مسعود پزشکیان به‌حساب می‌آید. احمد میری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی که دیروز در این نشست غیرعلنی وینباری حاضر شد تا به‌سوالات پرشمار نمایندگان درخصوص مسائل محیطی، بحث کالابرگ‌ها و البته بحران اشتغال و بیکاری که به‌ویژه در پی حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران عملاً به یک بحران تمام‌عیار تبدیل شده است. وزیر کار البته به‌صورت حضوری در جمع شماری از اعضای هیات‌رییس‌ه و چند تن از اعضای کمیسیون‌های تخصصی مرتبط حاضر شد. اما اغلب نمایندگان که در این نشست غیرعلنی حاضر بودند درواقع به‌صورت وینباری و برخط در این نشست شرکت کردند. این در حالی بود که عباس گودرزی، سخنگوی هیات رییس‌ه مجلس نیز در توضیح نشست غیرعلنی روز گذشته مجلس گفت: «نشست غیرعلنی مجلس با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ۱۱ عضو هیات‌رییس‌ه، شش‌نماینده از کمیسیون اجتماعی و نمایندگان مرتبط با موضوع به‌صورت حضوری و ۲۰۹ نماینده به‌صورت برخط برگزار شد.» او ادامه داد: «براین اساس دومین نشست مجازی مجلس با حضور ۲۲۶ نماینده به‌صورت حضوری و برخط تشکیل شد.»

روایت اعضای هیات‌رییس‌ه مجلس از ناراضی‌های مجلس از عملکرد میدری

گودرزی با بیان اینکه ریاست جلسه با حمیدرضا حاجی‌بابایی نایب‌رییس‌ه دوم مجلس بود، گفت: «در این جلسه کمیسیون اجتماعی درمورد آخرین وضعیت اجرای طرح کالابرگ الکترونیکی و اقدامات انجام شده درخصوص مقابله با بیکاری از طریق حمایت از واحدهای تولیدی متأثر از جنگ گزارشی ارائه کرد.» او ادامه داد: «۱۲ نماینده مجلس نیز به بیان نقطه نظرات خود متناسب با موضوع جلسه پرداختند. احمد میری نیز گزارشی با محوریت مشکلات معیشتی مردم و پیگیری اقدامات حمایتی از جمله کالابرگ ارائه کرد و به سوالات نمایندگان پاسخ داد.» این عضو هیات‌رییس‌ه مجلس با اشاره به انتقادات نمایندگان از گزارش وزیر کار در نشست غیرعلنی مجلس گفت: «آمارهای

پیش از دیگر مسوولان، پیگیر این حقوق تضییع شده میلیون‌ها شهروند ایرانی جنگ‌زده باشند، در این مدت یا کلاس سکوت اختیار کرده و حتی حاضر به انتقال پیام ناراضی‌های مردم نیز نشده‌اند یا در مواردی، علناً و رسماً این تبعیض ناروا و نامعقول را تأیید کرده‌اند. با این همه اما گمان‌کنان هستند نماینگانی که دست‌کم وقتی رسانه‌ها به سراغشان می‌روند و از آنان می‌خواهند نظرانشان را دست‌کم در ارتباط با این اقدام اخیر دولت در راستای تغییر شرایط مضحک اینترنت در ایران ابراز کنند، ناگزیر اعلام موضع کرده و بعضاً از این اقدام حمایت نیز می‌کنند.

بیش از دیگر مسوولان، پیگیر این حقوق تضییع شده میلیون‌ها شهروند ایرانی جنگ‌زده باشند، در این مدت یا کلاس سکوت اختیار کرده و حتی حاضر به انتقال پیام ناراضی‌های مردم نیز نشده‌اند یا در مواردی، علناً و رسماً این تبعیض ناروا و نامعقول را تأیید کرده‌اند. با این همه اما گمان‌کنان هستند نماینگانی که دست‌کم وقتی رسانه‌ها به سراغشان می‌روند و از آنان می‌خواهند نظرانشان را دست‌کم در ارتباط با این اقدام اخیر دولت در راستای تغییر شرایط مضحک اینترنت در ایران ابراز کنند، ناگزیر اعلام موضع کرده و بعضاً از این اقدام حمایت نیز می‌کنند.

سازمان راهبردی فضای مجازی به دنبال بازگشایی اینترنت است

باوجود مواضع اغلب نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ارتباط با ۸۰ روز خاموشی دیجیتال در ایران که چنانکه اشاره شد، در اغلب موارد به‌شدت تأمیدکننده است، عثمان سالاری که یکی از همین نمایندگان مجلس است، دیروز در رابطه با انتصاب عارف به‌عنوان رییس ستاد ویژه سازماندهی و راهبری فضای مجازی اظهارنظر کرده و با استقبال از این اقدام دولت به خیرانلاین و وفای راجعه‌به این ماهوریت محوله داند، تردیدی نیست چراکه ایشان دانش‌آموخته رشته متربیط با موضوع فضای مجازی هستند.» او می‌گوید: «آقای رییس‌جمهور از این جهت این مسوولیت را به آقای عارف تفویض و محول کرده است تا او ابعاد و جوانب مختلف این موضوع را واکاوی و کالبدشکافی کند و در واقع با آسیب‌شناسی، راهکار و راه‌حلی ارائه دهد تا براساس تدابیر مقام معظم رهبری، منفذ و مفری برای حل مضل فضای مجازی پیدا کنند.» این نماینده میانه‌روی مجلس

نشست غیرعلنی و غیررسمی مجلس با حضور وزیرکار به‌صورت وینباری برگزار شد

آن را نشانه خلف وعده آشکار نسبت به مردم و اقشار کم‌درآمد و بی‌توجهی وزارت کار می‌دانیم.» او در عین حال به اقدامات وزارت کار در بحث متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان اشاره کرد و یادآور شد که این مساله نیز یکی از دیگر مسائلی بوده که انتقاد نمایندگان را برانگیخته است. این عضو هیات‌رییس‌ه مجلس شورای اسلامی توضیح داد: «باید افزایش حقوق بازنشستگان متناسب با نرخ تورم و هزینه‌های معیشت باشد که هنوز اجرایی نشده است.» نادری در پایان توضیحاتش در رابطه با جزئیات نشست غیرعلنی و غیررسمی دیروز مجلس باخضور وزیر کار گفت: «نمایندگان نسبت‌به تعدیل‌های گسترده نیروها در شرکت‌های زیرمجموعه وزارت کار در ایام جنگ و تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی انتقادات جدی به وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی مطرح کردند.

ادعای نایب‌رییس‌ه مجلس به ناراضی‌های مردم

این نشست غیرعلنی اما درحالی‌به ریاست حمیدرضا حاجی‌بابایی، نایب‌رییس‌ه مجلس شورای اسلامی برگزار شد که این نماینده مجلس نیز در نقطه پیش از دستور خود به وضعیت نامساعد کشور به‌لحاظ اقتصادی اذعان کرد و با بیان اینکه دشمن با محاصره دریایی ما را به یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی فراخوانده بر لزوم فعالیت بیشتر در تمام حوزه‌ها به‌منظور جلب رضایت مردم تأکید کرد. حمیدرضا حاجی‌بابایی در نقطه پیش از دستور خود در این نشست غیرعلنی و غیررسمی مجلس شورای اسلامی که به‌صورت وینباری برگزار شد گفت که بالاترین مولفه برای حفظ نظام جمهوری اسلامی حضور مردم در صحنه است

به واسطه اسامی عجیب‌وغریب مثل اینترنت پرو یا کسب‌وکار راه انداخته‌اند و پول‌های عجبیبی از مردم می‌گیرند، ناراضی‌های شدید دارند. اگر گوش شنوایی هست، باید در عمل کاری انجام شود.» این نماینده عضو فراکسیون اقلیت مجلس که ازقضا جزء حامیان اصلی دولت پزشکیان در مجلس کنونی به‌شمار می‌رود، در ادامه یادآور شد: «اگر هم احساس می‌کنند شرایط امنیتی کشور در خطر می‌افتد و نباید رفع فیلتر اتفاق بیفتد، باید متحکم بایستند. آقای پزشکیان باید روردروری مردم بشنیند و بگوید که با وجود صوبوری ۷۰، ۸۰ روزه شما، به‌دلیل بیم مسائل امنیتی، تخریب و هک نمی‌توانیم وضعیت را تغییر دهیم. در آن صورت باید راه‌های جایگزین برای ضررهایی که بخش اقتصادی، تجارت و علمی ما دیده است، ارائه دهند. اینها کارهای واقعی است، نه اینکه برای معاونت حکمی بزنند که در چشم مردم جایگاهی ندارد.» این عضو فراکسیون اقلیت مجلس گفت: «در این حوزه فضای مجازی قانون، شورا یا اختیارات رییس‌جمهور به اندازه کافی است، وزارت ارتباطات و شورای عالی فضای مجازی با اعضای مشخص وجود دارند و شخص رییس‌جمهور نیز در آنجا جایگاه و اختیارات فراوانی دارد.» او اضافه کرد: «بنگه‌ها حکم زدن برای آقای عارف بگویم می‌خواهیم هماهنگی بیشتر شود، به‌نظم پاک کردن صورت‌سواله و کم‌رنگ‌تر کردن شرح وظایفی است که برای نهادهای مختلف مشخص کرده‌ایم. رییس‌جمهور باید با جسارت از اختیارات خود استفاده کند تا کار پیش برود و رضایت مردم جلب شود.»

حکم تزئینی پزشکیان برای عارف اما در شرایطی که عثمان سالاری از نگاه مثبت خود در این رابطه سخن گفته، مصطفی پوردهقان، دیگر نماینده میانه‌روی مجلس معتقد است: «حکمی که برای آقای عارف صادر شده، بیشتر جنبه تزئینی یا روانی دارد تا بگویند فضای مجازی برای دولت مهم است. اما آقای پزشکیان باید بداند که با این حکم قرار نیست مسائل و مشکلاتی که مردم دارند حل بشود.» او می‌گوید: «ایشان شخص اول حوزه اجرایی کشور هستند و نباید توپ را از زمین خودشان بیرون بیندازند چراکه در شورای عالی فضای مجازی و همچنین در حوزه فنی مسوولیت دارند.» این نماینده مجلس تأکید کرد: «برای حل مشکلات فضای مجازی، مردم کار واقعی می‌خواهند. اینکه در داخل دولت برای مهندسین و مهندسان کارهای واقعی است، نه اینکه برای معاونت حکمی بزنند که در چشم مردم جایگاهی ندارد.» این عضو فراکسیون اقلیت مجلس گفت: «در این حوزه فضای مجازی قانون، شورا یا اختیارات رییس‌جمهور به اندازه کافی است، وزارت ارتباطات و شورای عالی فضای مجازی با اعضای مشخص وجود دارند و شخص رییس‌جمهور نیز در آنجا جایگاه و اختیارات فراوانی دارد.» او اضافه کرد: «بنگه‌ها حکم زدن برای آقای عارف بگویم می‌خواهیم هماهنگی بیشتر شود، به‌نظم پاک کردن صورت‌سواله و کم‌رنگ‌تر کردن شرح وظایفی است که برای نهادهای مختلف مشخص کرده‌ایم. رییس‌جمهور باید با جسارت از اختیارات خود استفاده کند تا کار پیش برود و رضایت مردم جلب شود.»

پوردهقان درباره چشم‌انداز بازگشت اینترنت به حالت عادی یا رفع فیلترینگ نیز توضیح داد و گفت: «قطعاً امنیت برای ما در اولویت است و در دوراهی میان امنیت و هر موضوع دیگری، انتخاب اول امنیت خواهد بود. مردم هم نمی‌خواهند هکی در بانک‌ها رخ دهد یا وضعیت سوخت دچار مشکل شود. دولت باید متوجه باشد که اینترنت در کشوری با ارتباطات بین‌المللی چقدر اثرگذار است و همه سنسین و صنوف، از ارتباط ساده یک مادر با فرزندش و نیز یک فرد دانشگاهی تا تاجر و تولیدکننده، به آن وابسته هستند. دولت باید سازوکاری برای پاسخگویی به این نیازها و جلوگیری از خسارت‌های شدید در نظر بگیرد.» او گفت: «اینکه صرفاً به بهانه امنیت فضا را ببندیم و بعد راهی برای دسترسی یکسری از خواص فراهم کنیم، درست نیست چراکه این دسترسی خواص تبدیل به رانت و خریدوفروش می‌شود. همان‌طور که رییس قوه قضاییه هم بارها اشاره کرده‌اند، این رویه دوگانگی «خودی و غیرخودی» ایجاد کرده و خطرات و ناراضی‌هایی را بیّن مردم به وجود می‌آورد.» پوردهقان در پایان تصریح کرد: «به نظر می‌رسد دولت نظارت و اجرای سیاست‌سنجی نادر و وقت‌و ناهنگ است که شرایط را عادی‌تر کرده و اینترنت را برای همه مردم به یک فضای سفید تبدیل کنیم تا رضایت جامعه جلب شود.»

پارلمان

گروه سیاسی - دومین نشست وینباری مجلس از زمان آغاز حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران روز گذشته برگزار شد؛ نشست که همچون نخستین نشست که نمایندگان پس از جنگ برگزار کردند به‌صورت غیرعلنی برگزار شد.

عباس گودرزی، سخنگوی هیات رییس‌ه مجلس شورای اسلامی ساعتی پس از پایان این نشست غیرعلنی که به‌صورت وینباری برگزار شد توضیحاتی در ارتباط با آنچه در این نشست مطرح شده در اختیار رسانه‌ها قرار داد و تأکید کرد که این نشست یک میهمان ویژه دولتی هم داشته است؛ مهمانی که ازقضا این روزها یکی از پرکارترین اعضای کابینه رییس‌جمهور، مسعود پزشکیان به‌حساب می‌آید. احمد میری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی که دیروز در این نشست غیرعلنی وینباری حاضر شد تا به‌سوالات پرشمار نمایندگان درخصوص مسائل محیطی، بحث کالابرگ‌ها و البته بحران اشتغال و بیکاری که به‌ویژه در پی حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران عملاً به یک بحران تمام‌عیار تبدیل شده است. وزیر کار البته به‌صورت حضوری در جمع شماری از اعضای هیات‌رییس‌ه و چند تن از اعضای کمیسیون‌های تخصصی مرتبط حاضر شد. اما اغلب نمایندگان که در این نشست غیرعلنی حاضر بودند درواقع به‌صورت وینباری و برخط در این نشست شرکت کردند. این در حالی بود که عباس گودرزی، سخنگوی هیات رییس‌ه مجلس نیز در توضیح نشست غیرعلنی روز گذشته مجلس گفت: «نشست غیرعلنی مجلس با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ۱۱ عضو هیات‌رییس‌ه، شش‌نماینده از کمیسیون اجتماعی و نمایندگان مرتبط با موضوع به‌صورت حضوری و ۲۰۹ نماینده به‌صورت برخط برگزار شد.» او ادامه داد: «براین اساس دومین نشست مجازی مجلس با حضور ۲۲۶ نماینده به‌صورت حضوری و برخط تشکیل شد.»

روایت اعضای هیات‌رییس‌ه مجلس از ناراضی‌های مجلس از عملکرد میدری

گودرزی با بیان اینکه ریاست جلسه با حمیدرضا حاجی‌بابایی نایب‌رییس‌ه دوم مجلس بود، گفت: «در این جلسه کمیسیون اجتماعی درمورد آخرین وضعیت اجرای طرح کالابرگ الکترونیکی و اقدامات انجام شده درخصوص مقابله با بیکاری از طریق حمایت از واحدهای تولیدی متأثر از جنگ گزارشی ارائه کرد.» او ادامه داد: «۱۲ نماینده مجلس نیز به بیان نقطه نظرات خود متناسب با موضوع جلسه پرداختند. احمد میری نیز گزارشی با محوریت مشکلات معیشتی مردم و پیگیری اقدامات حمایتی از جمله کالابرگ ارائه کرد و به سوالات نمایندگان پاسخ داد.» این عضو هیات‌رییس‌ه مجلس با اشاره به انتقادات نمایندگان از گزارش وزیر کار در نشست غیرعلنی مجلس گفت: «آمارهای

«جهان صنعت» مشکلات نهادی اقتصاد ایران را بررسی می کند

رانت به جای رقابت

توزیع امتیاز، تا زمانی که این ساختار اصلاح نشود، حتی افزایش درآمدهای نفتی نیز الزاما به معنای رشد پایدار نخواهد بود.

■ بنگاهداری پرهزینه دولت؛ شرکتهایی که زیان تولید می کنند

یکی از آشکارترین نشانه‌های ناکارایی نهادی در اقتصاد ایران را می‌توان در عملکرد شرکت‌های دولتی دید. این شرکت‌ها در ظاهر باید بازاری اجرائی دولت برای ارائه خدمات عمومی، اجرای پروژه‌های زیربنایی یا مدیریت بخش‌های راهبردی اقتصاد باشند اما در عمل، بخش قابل توجهی از آنها به بنگاه‌های پرهزینه، کپبازده و وابسته به بودجه عمومی تبدیل شده‌اند. گزارش‌های مالی سال‌های اخیر نشان می‌دهد زیان انباشته و بدهی شرکت‌های دولتی به یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران بدل شده است. وقتی تعداد زیادی از شرکت‌های دولتی زیان‌ده می‌شوند، مساله دیگر فقط عملکرد بد مدیر یا چند بنگاه خاص نیست بلکه با یک الگوی ساختاری روبه‌رو هستیم.

در سال ۱۴۰۰ تنها ۱۰ شرکت بزرگ دولتی حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان زیان ثبت کردند و بخش عمده زیان شرکت‌های دولتی را به خود اختصاص دادند. در سال‌های بعد نیز گزارش‌های رسمی از افزایش تعداد شرکت‌های زیان‌ده و رشد زیان محاسباتی آنها حکایت داشته‌اند. این ارقام نشان می‌دهد بنگاهداری دولتی در ایران نه تنها نتوانسته همیشه به خلق ارزش اقتصادی منجر شود بلکه در مواردی خود به منبع اتلاف منابع تبدیل شده است. شرکتی که با زیان مستمر فعالیت می‌کند، اگر در فضای رقابتی واقعی باشد، ناچار به اصلاح ساختار، کاهش هزینه، تغییر مدیریت یا خروج از بازار می‌شود اما شرکت دولتی معمولاً از اقدامات حیاتی از قبیر بودجه، وام، حمایت‌های پنهان یا انحصار را دارد.

مشکل اصلی همین جاست. وقتی بنگاه از فشار رقابت دور باشد و بقای آن به کارایی وابسته نباشد، انگیزه‌های جدی برای اصلاح ساختار باقی نمی‌ماند. استفاده‌های غیرضرور، پروژه‌های کوتاه‌مدت و قیمت‌گذاری سیاسی، مدیریت‌های کورمهند و مداخله‌های بیرونی می‌توانند بهره‌وری را کاهش دهند. در نهایت، هزینه نیز ناکارایی از جیب اقتصاد ملی پرداخت می‌شود؛ یا از طریق بودجه عمومی، یا از جیب تورم، یا از طریق کاهش کیفیت خدمات و منقوضات. بنگاهداری دولتی البته در همه کشورها الزاما ناکارایی نیست. در برخی اقتصادها شرکت‌های دولتی با نظارت سخت‌گیرانه، صورت‌های مالی شفاف و مأموریت‌های مشخص فعالیت می‌کنند. مساله ایران، صرف دولتی بودن نیست بلکه مساله ترکیب دولتی بودن با ضعف پاسخگویی، نبود شفافیت کافی، انحصار و مداخله‌های سیاسی در اداره بنگاه‌هاست. تا زمانی که شرکت‌های دولتی بر اساس معیارهای عملکردی روشن ارزیابی نشوند، زیان آنها می‌تواند به هزینه باقی‌مانده این بخش همچنان یکی از کانوهای اصلی ناکارایی در اقتصاد ایران خواهد بود.

■ خصوصی‌سازی ناقص؛ وقتی خسولتی‌ها جای بخش خصوصی را گرفتند

خصوصی‌سازی در ایران قرار بود راهی برای کوچک‌سازی دولت، افزایش بهره‌وری، تقویت رقابت و کاهش فشار بودجه‌ای باشد اما در عمل، بخش مهمی از این فرایند به نتیجه‌ای متفاوت منجر شد. بسیاری از واگذاری‌ها نه به بخش خصوصی واقعی بلکه به نهادهای عمومی غیردولتی، صنوفی وابسته به بازنشستگی، شرکت‌های وابسته به بانک‌ها، مجموعه‌های شبه‌دولتی و بازگراتی رسید که از نظر حقوقی خصوصی محسوب می‌شدند اما از نظر رفتاری و ساختاری فاصله زیادی با بخش خصوصی رقابتی داشتند. این ترتیب پدیدهای شکل گرفت که در ادبیات اقتصادی ایران با عنوان «خصوصی» شناخته می‌شود؛ بنگاه‌هایی که نه کاملاً دولتی‌اند و نه واقعا خصوصی.

در خصوصی‌سازی واقعی، مالکیت از دولت به فعالان اقتصادی منتقل می‌شود که بقا و سودآوری آنها به بهره‌وری، نوآوری، مدیریت هزینه و رقابت در بازار وابسته است اما در خصوصی‌سازی ناقص،

مالکیت فقط از یک بخش عمومی به بخشی دیگر منتقل می‌شود. چنین واگذاری‌ای ممکن است در ظاهر اندازه دولت را کوچک کند اما در عمل منطق دولت‌محور اقتصاد را حفظ می‌کند. بنگاه خصوصی معمولاً همچنان به منابع بانکی، امتیازهای دولتی، قراردادهای عمومی، حمایت‌ها یا حمایت‌های سیاستی دسترسی دارد در حالی که شفافیت و پاسخگویی آن لزوماً به اندازه شرکت دولتی نیست. نتیجه این وضعیت، تضعیف بخش خصوصی واقعی است. کارآفرینی که بدون دسترسی ویژه به منابع و امتیازها فعالیت می‌کند، باید با بنگاه رقابت کند که پشتوانه نهادی، مالی یا سیاسی دارد. در چنین میدانی، رقابت برابر شکل نمی‌گیرد. بخش خصوصی واقعی به جای آنکه موتور رشد اشتغال و نوآوری باشد، در بسیاری از حوزه‌ها به حاشیه رانده می‌شود. سرمایه‌گذار مستقل نیز وقتی می‌بیند قواعد بازار شفاف و برابر نیست، یا از ورود به فعالیت مولد متصرف می‌شود یا سرمایه خود را به بخش‌های غیرمولد و کوتاه‌مدت منتقل می‌کند.

خصوصی‌سازی ناقص یک پیامد مهم دیگر هم دارد. ایهام در مسوولیت، وقتی یک بنگاه دولتی ناکارا باشد، دست‌کم از نظر نظری می‌تواند دولت را مسوول دانست. وقتی یک بنگاه خصوصی شکست بخورد، مالک و مدیر آن پاسخگو هستند اما بنگاه خسولتی در منطقی‌ای خاکستری قرار دارد و از امتیازهای عمومی بهره می‌برد اما گاه از الزامات پاسخگویی عمومی دور می‌ماند. همین ایهام، زمینه را برای انباشت ناکارایی فراهم می‌کند.

بنابراین مشکل خصوصی‌سازی در ایران فقط این نبود که دولت دارایی فروخت بلکه مساله این بود که در بسیاری موارد، مالکیت بدون ایجاد رقابت واقعی، شفافیت و پاسخگویی منتقل شد. اصلاح این مسیر نیازمند بازتعریف خصوصی‌سازی است: واگذاری باید به معنای تقویت بخش خصوصی واقعی باشد، نه جابه‌جایی دارایی میان حلقه‌های مختلف اقتصاد شبه‌دولتی.

■ اقتصاد در سایه معافیت و امتیاز؛ نهادهایی فراتر از رقابت

یکی از ویژگی‌های مهم اقتصاد ایران، حضور گسترده نهادهایی است که در مرز میان دولت، بخش عمومی و اقتصاد خصوصی فعالیت می‌کنند. این نهادها ممکن است از نظر حقوقی دولتی نباشند اما به دلیل جایگاه نهادی، دسترسی به منابع، معافیت‌ها، شبکه‌های ارتباطی و حوزه‌های گسترده فعالیت، نقش پررنگی در اقتصاد دارند. بنیادهای، نهادهای عمومی غیردولتی، برخی صندوق‌ها، مجموعه‌های وابسته به سازمان‌های بزرگ و شرکت‌های زیرمجموعه آنها، بخشی از این منظومه را تشکیل می‌دهند. مساله اصلی حضور این نهادها در اقتصاد نیست بلکه مساله، نبود رقابت برابر و شفافیت کافی در فعالیت آنهاست.

امکان با قواعد مشابه فعالیت کنند. یعنی مالیات، دسترسی به اعتبار، دریافت مجوز، امکان حضور در مناقصه‌ها، الزامات حساسی و انتشار اطلاعات، برای همه روشن و قابل ارزیابی باشد اما وقتی برخی بازیگران از معافیت‌ها، حمایت‌ها یا دسترسی‌های ویژه برخوردار باشند، تعادل بازار به هم می‌خورد. بنگاه‌هایی که مالیات کامل می‌پردازند برای تأمین مالی یا نرخ‌های بالا مواجه است و باید در فضای رقابتی واقعی فعالیت کنند، نمی‌تواند به آسانی با مجموعه‌ای رقابت کند که هزینه سرمایه پایین‌تر، دسترسی بهتر به پروژه‌ها یا حمایت‌های نهادی دارد.

این وضعیت فقط به زیان بخش خصوصی نیست بلکه به زیان کل اقتصاد است زیرا در چنین فضایی منابع الزاما به کاراترین بنگاه‌ها نمی‌رسند. ممکن است بنگاه‌هایی که بهره‌وری پایین‌تری دارد، به دلیل دسترسی بهتر به امتیازها رشد کند در حالی که بنگاه مولدتر و خلاق‌تر، به دلیل نداشتن پشتوانه نهادی از بازار حذف شود. در بلندمدت، این روند کیفیت سرمایه‌گذاری، نوآوری، اشتغال و بهره‌وری را کاهش می‌دهد. اقتصاد به جای آنکه بر پایه رقابت و کارایی حرکت کند، بر پایه موفقیت و دسترسی شکل می‌گیرد.

نکته مهم این است که بسیاری از این نهادها در ابتدا با مأموریت‌های اجتماعی، حمایتی یا عمومی شکل گرفته‌اند. حمایت از محرومان، اجرای پروژه‌های عمرانی، خدمات عمومی یا پشتیبانی از

گروه‌های خاص، اهدافی هستند که در جای خود قابل دفاعند. اما وقتی این مأموریت‌ها با فعالیت گسترده اقتصادی و نبود شفافیت کافی ترکیب شود، مرز میان خدمت عمومی و بنگاهداری غیررقابتی مبهم می‌شود. در اینجا اقتصاد با مساله‌ای نهادی روبه‌رو است؛ چه کسی نظارت می‌کند، صورت‌های مالی چگونه منتشر می‌شود، مالیات چگونه محاسبه می‌شود و مزیت‌های نهادی یا چه منطقی توزیع می‌شوند؟

اقتصاد ایران برای خروج از این وضعیت، بیش از هر چیز به شفاف‌سازی نیاز دارد. هر نهادی که فعالیت اقتصادی دارد، باید فارغ از جایگاه حقوقی یا سیاسی خود، تحت قواعد روشن حساسی، مالیات، رقابت و پاسخگویی قرار گیرد. بدون این اصلاح، بخشی از اقتصاد همچنان در سایه امتیازها باقی می‌ماند و بخش خصوصی واقعی امکان رشد برابر پیدا نخواهد کرد.

■ رانت به جای رقابت؛ چگونه دسترسی‌های نابرابر اقتصاد افرسوده کرد؟

رانت در اقتصاد فقط به معنای فساد آشکار یا پرداخت غیرقانونی نیست. رانت زمانی شکل می‌گیرد که گروهی از بازیگران اقتصادی با دلیل نزدیکی به مراکز تصمیم‌گیری، جایگاه نهادی، روابط خاص یا دسترسی انحصاری، از امتیازهایی برخوردار شوند که دیگران به آن دسترسی ندارند. این امتیاز می‌تواند از ارزان، مجوز واردات، زمین، تسهیلات بانکی، قرارداد دولتی، معافیت مالیاتی، تعرفه حمایتی یا اطلاعات زودهنگام باشد. در چنین شرایطی سود اقتصادی نه از مسیر تولید بهتر بلکه از مسیر دسترسی بهتر به منابع کمیاب به دست می‌آید.

اقتصادی که بر پایه رانت حرکت کند، به تدریج انگیزه‌های خود را از دست می‌دهد. در بازار رقابتی بنگاه برای بقا باید محصول بهتر تولید کند، هزینه‌های خود را کاهش دهد، نیروی انسانی کارآمد جذب کند، فناوری تازه به کار گیرد و به نیاز مصرف‌کننده پاسخ دهد. اما در اقتصاد رانتی، مسیر ساده‌تری هم وجود دارد: نزدیک به منبع توزیع امتیاز، همین تغییر مسیر، یکی از مهم‌ترین عوامل فرسایش بهره‌وری است. سرمایه، استعداد و انرژی مدیریتی به جای تولید و نوآوری، صرف گرفتن مجوز، حفظ رابطه، دور زدن محدودیت‌ها و بهره‌وری از شکاف‌های سیاسی می‌شود.

رانت مساله‌ساز نابرابری را تشدید می‌کند. وقتی گروهی محدود به منابع ارزان یا امتیازهای خاص دسترسی دارند، فاصله آنها با فعالان عادی اقتصاد افزایش می‌یابد. این فاصله فقط در سود بنگاه‌ها دیده نمی‌شود بلکه در توزیع فرصت‌ها، استمال سهمی طبقات جدید ثروت، کاهش اعتماد عمومی و تضعیف احساس عدالت اقتصادی نیز خود را نشان می‌دهد. جامعه‌ای که در آن موفقیت اقتصادی بیش از تلاش و کارایی، به دسترسی و رابطه وابسته باشد، به تدریج با بی‌اعتمادی گسترده روبه‌رو می‌شود.

از مسووی دیگر رانت‌جویی دولت را هم گرفتار می‌کند. هرچه دولت بیشتر قیمت‌گذاری کند، مجوز بدهد، ارز تخصیص دهد، واردات را محدود یسا آزاد کند و منابع مالی را توزیع کند، امکان شکل‌گیری رانت بیشتر می‌شود. بنابراین مساله فقط افراد یا بنگاه‌های رانت‌جو نیستند؛ ساختاری که امتیاز کمیاب تولید و توزیع می‌کند، خود زمینه رانت‌جویی را فراهم می‌کند. اگر ارز چندنرخ وجود داشته باشد، طبیعی است که رقابت برای دسترسی به نرخ ارزان شکل بگیرد. اگر مجوزها محدود و پیچیده باشند، طبیعی است که رقابت برای دسترسی به کالاها یا ارزشمنند تبدیل شود. اگر قراردادهای دولتی شفاف نباشند، طبیعی است که مسیر نفوذ و رابطه اهمیت پیدا کند.

راه مقابله با رانت، فقط برخورد قضایی با چند پرونده نیست. رانت زمانی کاهش می‌یابد که قواعد اقتصاد ساده‌تر، شفاف‌تر، رقابتی‌تر شود. حذف امتیازهای غیرضرور، انتشار اطلاعات، یکسان‌سازی قواعد برای همه بازیگران، کاهش مداخله‌های سلیقه‌ای و تقویت نهادهای ناظر مستقل، پیش‌شرط خروج اقتصاد از چرخه رانت است. تا زمانی که دسترسی نابرابر سودآورتر از تولید باشد، اقتصاد ایران بخش مهمی از ظرفیت خود را در مسیرهای غیرمولد از دست خواهد داد.

از ارز ترجیحی تا قیمت‌گذاری؛ سیاست‌هایی که بازار را از کار انداختند

یکی از مصادیق مهم مداخله ناکارآمد در اقتصاد ایران، سیاست‌هایی است که با هدف حمایت از مردم آغاز می‌شوند، اما در عمل به رانت، کمبود، فساد یا افزایش فشار بر همان مردم منجر می‌شوند. ارز ترجیحی و قیمت‌گذاری دستوری دو نمونه روشن از این سیاست‌ها هستند. در ظاهر، هر دو سیاست قرار است از مصرف‌کننده حمایت کنند: ارز ارزان برای واردات کالاهای اساسی تخصیص داده می‌شود تا قیمت‌ها کنترل شود و دولت با تعیین قیمت، مانع افزایش هزینه خانوار می‌شود اما تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که نیت حمایتی، به‌تفاهای برای موفقیت یک سیاست کافی نیست. ارز ترجیحی زمانی به مشکل تبدیل می‌شود که فاصله منناداری میان نرخ رسمی و نرخ بازار شکل بگیرد. این فاصله، خود به منبع رانت تبدیل می‌شود. واردکنندگانی که ارز ارزان دریافت می‌کنند، در موقعیتی قرار می‌گیرند که می‌تواند از اختلاف نرخ‌ها سود ببرد حتی اگر کالا با قیمت مناسب به دست مصرف‌کننده نهای نرسد. در چنین ساختاری دولت منابع ارزی کشور را با هدف حمایت توزیع می‌کند اما بخش مهمی از منفعت آن ممکن است در طول زنجیره توزیع جذب شود. مصرف‌کننده همچنان با تورم روبه‌رو است، تولیدکننده داخلی با رقابت نابرابر مواجه می‌شود و دولت نیز بخشی از منابع کمیاب خود را از دست می‌دهد.

قیمت‌گذاری دستوری نیز مشکل مشابهی دارد. وقتی دولت قیمت یک کالا را پایین‌تر از سطح واقعی هزینه تولید تعیین می‌کند، تولیدکننده با فشار مواجه می‌شود. اگر تولید ادامه پیدا کند، ممکن است کیفیت کاهش یابد. اگر تولید صرفه نداشته باشد، عرضه کم می‌شود و اگر شکاف قیمت رسمی و بازار زیاد شود، بازار غیررسمی شکل می‌گیرد. در نهایت، مصرف‌کننده‌ای که قرار بود حمایت شود، با کمبود، صافه، افت کیفیت یا قیمت‌های غیررسمی بالاتر روبه‌رو می‌شود. این تجربه در حوزه‌های مختلف، از کالاهای اساسی تا خودرو و انرژی، بارها تکرار شده است.

مشکل اصلی این سیاست‌ها آن است که به جای درمان علت تورم، نشانه‌های آن را سرکوب می‌کنند. تورم در اقتصاد ایران ریشه‌های ماند کسری بودجه، رشد نقدینگی، ناترازی نظام بانکی، شوک‌های ارزی، نااطمینانی سیاسی و ضعف تولید دارد. وقتی این عوامل پارچه باشند، تثبیت اداری قیمت‌ها فقط فشار را به تظلمای دیگر منتقل می‌کند. دولت ممکن است مدتی موفق باشد اما کنترل کند اما هزینه آن در قالب رانت، کمبود، کاهش سرمایه‌گذاری یا جهش بعدی قیمت‌ها ظاهر می‌شود.

حمایت از مردم ضروری است اما ابزار حمایت باید اصلاح شود. به جای توزیع ارز ارزان در ابتدای زنجیره یا سرکوب قیمت سیاست حمایتی می‌تواند مستقیم‌تر، شفاف‌تر و هدفمندتر باشد به گونه‌ای که منفعت آن اداری قیمت‌ها فقط فشار را به تظلمای دیگر منتقل می‌کند. دولت ممکن است مدتی موفق باشد اما کنترل کند اما هزینه آن در قالب رانت، کمبود، کاهش سرمایه‌گذاری یا جهش بعدی قیمت‌ها ظاهر می‌شود.

حمایت از مردم ضروری است اما ابزار حمایت باید اصلاح شود. به جای توزیع ارز ارزان در ابتدای زنجیره یا سرکوب قیمت سیاست حمایتی می‌تواند مستقیم‌تر، شفاف‌تر و هدفمندتر باشد به گونه‌ای که منفعت آن اداری قیمت‌ها فقط فشار را به تظلمای دیگر منتقل می‌کند. دولت ممکن است مدتی موفق باشد اما کنترل کند اما هزینه آن در قالب رانت، کمبود، کاهش سرمایه‌گذاری یا جهش بعدی قیمت‌ها ظاهر می‌شود.

بهدرگاه‌های دولتی دسترسی. اقتصاد ایران برای کاهش فشار معیشتی به سیاست‌های حمایتی نیاز دارد اما این حمایت زمانی موثر است که بازار را از کار نیندازد و رقابت را تخریب نکند. **■ راه خروج از تله ناکارایی؛ دولت کوچک‌تر تا دولت پاسخگوتر؟** بحث درباره نقش دولت در اقتصاد ایران معمولاً به دوگانگی ساده تقلیل داده می‌شود: دولت بزرگ یا دولت کوچک اما تجربه ایران نشان می‌دهد که مساله فشرار معیشتی به سیاست‌های حمایتی نیاز دارد اما این حمایت زمانی موثر است که بازار را از کار نیندازد و رقابت را تخریب نکند. **■ راه خروج از تله ناکارایی؛ دولت کوچک‌تر تا دولت پاسخگوتر؟** بحث درباره نقش دولت در اقتصاد ایران معمولاً به دوگانگی ساده تقلیل داده می‌شود: دولت بزرگ یا دولت کوچک اما تجربه ایران نشان می‌دهد که مساله فشرار معیشتی به سیاست‌های حمایتی نیاز دارد اما این حمایت زمانی موثر است که بازار را از کار نیندازد و رقابت را تخریب نکند.

بهدرگاه‌های دولتی دسترسی. اقتصاد ایران برای کاهش فشار معیشتی به سیاست‌های حمایتی نیاز دارد اما این حمایت زمانی موثر است که بازار را از کار نیندازد و رقابت را تخریب نکند. **■ راه خروج از تله ناکارایی؛ دولت کوچک‌تر تا دولت پاسخگوتر؟** بحث درباره نقش دولت در اقتصاد ایران معمولاً به دوگانگی ساده تقلیل داده می‌شود: دولت بزرگ یا دولت کوچک اما تجربه ایران نشان می‌دهد که مساله فشرار معیشتی به سیاست‌های حمایتی نیاز دارد اما این حمایت زمانی موثر است که بازار را از کار نیندازد و رقابت را تخریب نکند.

خبر

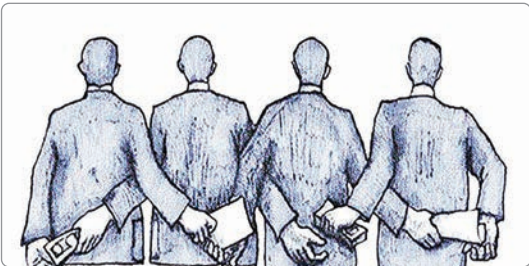
سه‌میه دلار بانکی را در چند مرحله می‌توان خرید؟

ایسنا - طبق اطلاعات به دست آمده از بانک مرکزی، نحوه دریافت سهمیه ارز توافقی (۱۰۰۰ دلار یا یورو) انعطاف‌پذیر است و افراد می‌توانند در چند مرحله سهمیه ارز توافقی خود را تا سقف مذکور دریافت کنند و نیاز نیست تمامی سهمیه خود را یکجا بخرند. براساس ضوابط ابلاغی، سقف فروش ارز توافقی به هر متقاضی در طول یک سال (۳۶۵ روز) معادل ۱۰۰۰ یورو یا دلار تعیین شد که برای بسیاری از مردم نحوه دریافت این سهمیه مبهم بود. حال با پیگیری‌های ایسنا از مسوولان بانک مرکزی مشخص شد که خریداران الزامی به دریافت یکجای این مبلغ ندارند

اقتصاد به زیان‌ساده

رانت؛ درآمدی که از رقابت نمی‌آید و اقتصاد را از مسیر طبیعی منحرف می‌کند

رانت در اقتصاد به هر نوع درآمدی گفته می‌شود که بدون تلاش، تولید، رقابت یا نوآوری به دست می‌آید. این مفهوم، یکی از بنیادی‌ترین و در عین حال بحث‌برانگیزترین موضوعات در تحلیل ساختار اقتصادی کشورهاست. رانت زمانی شکل می‌گیرد که فرد یا گروهی به دلیل امتیاز، محدودیت، انحصار یا دسترسی ویژه به منابع، درآمدی کسب کند که دیگران امکان دستیابی به آن را ندارند. به همین دلیل رانت نه تنها یک پدیده اقتصادی بلکه یک مساله نهادی و ساختاری است که می‌تواند مسیر توسعه را کند یا حتی منحرف کند. در اقتصادهای سالم، درآمد از مسیر تولید، رقابت و نوآوری به دست می‌آید اما در اقتصادهای رانتی، بخش قابل توجهی از درآمدها از مسیرهایی حاصل می‌شود که ارتباطی با بهره‌وری ندارند. برای مثال، دسترسی به ارز ارزان، مجوزهای محدود، منابع طبیعی، زمین شهری، یا امتیازات دولتی می‌تواند برای برخی افراد درآمدهای کلانی ایجاد کند. بدون اینکه ارزش افزوده‌ای تولید شده باشد. این نوع درآمدها، انگیزه فعالیت‌های مولد را کاهش می‌دهد و سرمایه‌ها را به سمت فعالیت‌های غیرمولد سوق می‌دهد.

رانت معمولاً در شرایطی شکل می‌گیرد که بازار رقابتی نباشد. هر جا که انحصار وجود دارد، احتمال شکل‌گیری رانت نیز بالاست. انحصار می‌تواند دولتی باشد، مانند کنترل قیمت ارز یا توزیع مجوزهای واردات، یا خصوصی باشد، مانند انحصار یک شرکت بزرگ در یک بازار خاص. در هر دو حالت گروهی از فعالان اقتصاد می‌تواند با استفاده از قدرت و اعتماد عمومی به نهادهای کاهش می‌یابد. این درآمد اضافی همان چیزی است که اقتصاددانان آن را رانت می‌نامند. یکی از مهم‌ترین پیامدهای رانت، کاهش انگیزه برای تولید و نوآوری است. وقتی کسب درآمد از مسیرهای رانتی آسان‌تر از مسیرهای تولیدی باشد، سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند به جای ایجاد کارخانه، توسعه فناوری یا افزایش بهره‌وری، به دنبال کسب امتیازات خاص باشند. این رفتار در بلندمدت باعث کاهش رشد اقتصادی، افت کیفیت تولید و عقب‌ماندگی صنعتی می‌شود. به همین دلیل اقتصادهای رانتی معمولاً رشد ناپایدار، نوسانات شدید و بهره‌وری پایین دارند.

رانت همچنین می‌تواند رقابت سالم را از بین ببرد. در بازاری که برخی بازیگران به منابع ارزان یا امتیازات ویژه دسترسی دارند، سایر فعالان اقتصادی نتوان رقابت ندارند. این وضعیت باعث خروج بنگاه‌های کارآمد و باقی ماندن بنگاه‌های غیر کارآمد می‌شود. نتیجه آن است که کیفیت کالاها کاهش می‌یابد، بهترین سیاست‌های اقتصادی نیز به دلیل ساختار رانتی، اثر گذاری محدودی خواهند داشت.

یکی دیگر از پیامدهای مهم رانت، گسترش فساد اداری و اقتصادی است. هر جا که امتیاز کمیاب وجود داشته باشد، رقابت برای به‌دست‌آوردن آن شدت می‌گیرد. این رقابت می‌تواند به شکل‌گیری روابط ناسالم، پرداخت‌های غیررسمی، یا فشار بر نهادهای تصمیم‌گیر منجر شود. به همین دلیل بسیاری از اقتصاددانان معتقدند که رانت و فساد دو روی یک سکه‌اند. هرچه رانت بیشتر باشد، فساد نیز گسترده‌تر می‌شود و اعتماد عمومی به نهادهای کاهش می‌یابد. در اقتصادهایی که منابع طبیعی فراوان دارند، مانند نفت و گاز، رانت شکل پیچیده‌تری پیدا می‌کند. درآمدهای حاصل از فروش منابع طبیعی، اگر به‌درستی مدیریت نشود، می‌تواند به بیماری هلندی، وابستگی دولت به درآمدهای غیرمالیاتی و تضعیف بخش تولید منجر شود. در چنین شرایطی دولت به جای تکیه بر مالیات و پاسخ‌گویی به مردم، به درآمدهای رانتی متکی می‌شود و این وابستگی، کیفیت حکمرانی را کاهش می‌دهد. این پدیده در بسیاری از کشورهای دارای منابع طبیعی مشاهده و به یکی از محورهای اصلی مطالعات توسعه تبدیل شده است.

رانت تنها یک مساله اقتصادی نیست بلکه پیامدهای اجتماعی و سیاسی نیز دارد. توزیع ناعادلانه رانت می‌تواند شکاف طبقاتی را افزایش دهد، احساس بی‌عدالتی ایجاد کند و اعتماد عمومی را تضعیف کند. در جامعه‌ای که موفقیت نه از مسیر تلاش بلکه از مسیر دسترسی به امتیاز به دست می‌آید، انگیزه برای کار و خلاقیت کاهش می‌یابد و سرمایه‌ای انسانی آسیب می‌بیند. این وضعیت در بلندمدت می‌تواند به کاهش مشارکت اجتماعی و تضعیف سرمایه‌های غیرشفاف، برای کاهش رانت سیاست‌گذاران باید به سمت شفافیت، رقابت‌پذیری و اصلاح ساختارهای نهادی حرکت کنند. حذف مجوزهای غیرضروری، آزادسازی رقابتی بازارها، شفاف‌سازی تخصیص منابع، اصلاح نظام مالیاتی و تقویت نهادهای نظارتی از مهم‌ترین راهکارهاست. هرچه اقتصاد شفاف‌تر و رقابتی‌تر باشد، فضای رانت‌جویی کوچک‌تر می‌شود و سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های مولد هدایت می‌شود.

در نهایت، رانت به ما یادآوری می‌کند که توسعه اقتصادی تنها با سرمایه‌گذاری و سیاست‌های مالی محقق نمی‌شود بلکه نیازمند ساختارهای نهادی سالم، رقابت آزاد و شفافیت است. اقتصادی که در آن رانت نقش پررنگی دارد، هرچقدر هم منابع داشته باشد، نمی‌تواند مسیر توسعه پایدار را طی کند اما اقتصادی که رانت را محدود و رقابت را تقویت کند می‌تواند زمینه رشد پایدار، عدالت اقتصادی و شکوفایی تولید را فراهم سازد.

دور دنیا

وزنوزلا متحد مادورو را تحویل آمریکا داد

فارس - پس از ماه‌ها شایعه، مذاکره و گزارش‌های متناقض درباره وضعیت وزیر سابق وزنوزلا الکس ساب، کاراکاس این متحد نزدیک نیکلاس مادورو را به آمریکا تحویل داد.

تحویل وزیر سابق صنعت و تولید ملی وزنوزلا در ادامه فشارهای آمریکا به این کشور پس از ربایش نیکلاس مادورو و شروع روند محاکمه او انجام شده است. آمریکایی‌ها الکس ساب تاجر کلمبیایی را به همکاری با رییس‌جمهور سابق وزنوزلا متهم کردند. تحویل او به آمریکا در شرایطی رخ داده که دونالد ترامپ اخیراً در یک مصاحبه گفته بود که «از نفت وزنوزلا ثروت زیادی به دست آوردیم.» الکس ساب متحد نزدیک مادورو بوده و تا ژانویه سال جاری میلادی به‌عنوان وزیر صنعت و تولید ملی وزنوزلا مشغول به کار بود. رسانه‌ها تحویل او به آمریکا توسط دولت دلسی رودریگز رییس‌جمهور موقت وزنوزلا را «یکی از حساس‌ترین اقدامات برای حلقه حاکم سابق وزنوزلا» خواندند. به گفته رسانه‌ها، تحویل ساب به آمریکا «می‌تواند به نقطه‌عطفی در پرونده‌ی که مادورو در دادگاه‌های ایالات متحده با آن روبرو است، تبدیل شود». به ادعای دادستان‌های فدرال آمریکا، ساب اطلاعات محرمانه‌ی درباره امور مالی دولت وزنوزلا، سازوکارهای مورد استفاده برای فرار از تحریم‌های بین‌المللی و شبکه‌های فساد ادعایی که سال‌ها در اطراف مادورو فعالیت می‌کردند، در اختیار دارد. همکاری احتمالی او با آمریکا می‌تواند مقامات سابق وزنوزلا را درگیر کند و پرونده جنایی با شد در نیویورک علیه مادورو را تقویت کند.

تحویل متحد مادورو به آمریکا در شرایطی انجام گرفته که آذرماه ۱۴۰۲ به دنبال توافق تبادل زندانیان دو کشور، دولت جو بایدن آمریکا ساب را آزاد کرد. او ۳۳ خرداد ۱۳۹۹ هنگام توقف هوایی‌اش در کیپ ورد (رمانه سبز) برای سوختگیری در درخواست آمریکا بازداشت و به آمریکا تحویل داده شد. مقامات دولت موقت وزنوزلا درباره چرایی تحویل او به آمریکا از «خراج شهروند کلمبیایی الکس نعیم ساب موران از وزنوزلا مطابق با مفاد قانون مهاجرت وزنوزلا» خبر دادند.

یک نهاد دولتی وزنوزلایی گفت: «این اخراج با توجه به اینکه شهروند کلمبیایی مذکور در ارتکاب جرایم مختلف در ایالات متحده آمریکا دست داشته، اتخاذ شده است.»

استارمر به دنبال استعفای آبرومندانه

ایسنا- یک رسانه انگلیسی گزارش داد که نخست‌وزیر این کشور به نزدیکان خود گفته قصد دارد از سمتش کناره‌گیری کند و تلاش دارد زمان‌بندی این اقدام را به شکلی «منظم» و «برومندانه» مدیریت کند. روزنامه انگلیسی از «دیلی میل» به نقل از منابع آگاه گزارش داد که کر استارمر تصمیم گرفته از سمت نخست‌وزیری انگلیس کناره‌گیری کند، اما می‌خواهد این اقدام «طبق شرایط و زمان‌بندی مورد نظر خودش» انجام شود. استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا پس از شکست سنگین حزب کارگر در انتخابات شورایهای محلی وعده داد دولت متزلزل خود را بازسازی کند اما همزمان فشارها برای کناره‌گیری او رو به افزایش است. براساس این گزارش، یکی از اعضای کابینه دولت انگلیس گفته است: «استارمر واقعیت سیاسی را درک می‌کند، او می‌داند آشفتنگی فعلی قابل دوام نیست، فقط می‌خواهد این کار را با حفظ شأن و در زمان‌بندی مورد نظر خودش انجام دهد.» هنوز زمان دقیق اعلام این تصمیم مشخص نیست و برخی متحدان استارمر از او خواست‌اند تا پیش از انتشار نتایج اولیه انتخابات میان‌دورمی میکرفیلد از هرگونه اعلام رسمی خودداری کند.

این گزارش همچنین می‌گوید فضای داخلی دولت انگلیس طی روزهای اخیر به‌شدت متشنج بوده و استعفای برخی مقام‌های دولتی، فشارها بر استارمر را افزایش داده است. استارمر در روزهای اخیر تلاش کرده نظر برخی وزیران ارشد را درباره نحوه مدیریت انتقال قدرت جویا شود، اما همزمان از «تنبات» برخی اعضای کابینه خشمگین شده است. به گزارش دیلی میل، استارمر تا مدت‌ها تصور می‌کرد می‌تواند از بحران عبور کند، اما اکنون به این جمع‌بندی رسیده که آخرین فرصت سیاسی‌اش نیز به پایان رسیده است.

حمله تند لیبرمن به نتانیاهو

ایرنا- همزمان با تشدید اختلافات سیاسی و امنیتی در داخل سرزمین‌های اشغالی، وزیر جنگ اسبق رژیم صهیونیستی گفت که نخست‌وزیر این رژیم در قالب یک «معامله سیاسی» با رییس‌جمهوری آمریکا منافع و تصمیمات راهبردی تل آویو را در خدمت اهداف شخصی خود قرار داده است.

به گزارش روزنامه «القدس العربی»، او یگوئور لیبرمن وزیر جنگ اسبق رژیم صهیونیستی اعلام کرد که بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر این رژیم با دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا به توافق شده است که نتیجه آن تبدیل اسرائیل به «جمهوری موز» (دولتی دست نشانده) در ازای لغو محاکمه داخلی و جلوگیری از بازداشت بین‌المللی او خواهد بود. لیبرمن این اظهارات را در گفت‌وگو با رادیو «۱۰۳ افام» وابسته به روزنامه «معاریو» مطرح کرد. او که پیشتر وزارتخانه‌های جنگ و دارایی رژیم صهیونیستی را در کارنامه خود دارد، با انتقاد از وضعیت کنونی گفت: «چگونه به جایی رسیدیم که به جمهوری موز تبدیل شدیم؟ وی در ادامه گفت: میان نتانیاهو و ترامپ «یک توافق واقعی» وجود دارد و ما پیام‌های مربوط به آتش‌بس را از ترامپ دریافت می‌کنیم. لیبرمن در ادامه گفت: «ماهیت این توافق ساده است: تبدیل اسرائیل به جمهوری موز در برابر لغو روند قضایی و بی‌اثر کردن حکم بازداشت بین‌المللی نتانیاهو.»

نخستین بار نویسنده آمریکایی، او، هنری (O. Henry) در سال ۱۹۰۴ اصطلاح جمهوری موز را به کار برد. در آن زمان، شرکت‌های چندملیتی آمریکایی (مانند شرکت معروف «ویانپاندورته») وارد کشورهای آمریکای مرکزی شدند این شرکت‌ها زمین‌های وسیعی را برای کاشت موز تصاحب کردند و به قدری ثروتمند و قدرتمند شدند که عملاً دولت‌های این کشورها را کنترل می‌کردند. اگر دولتی در این کشورها می‌خواست به نفع کارگران یا مردم خود سهمی از درآمد موز بردارد، این شرکت‌ها با کمک ارتش آمریکا یا با به راه‌اندازی کودتا، آن دولت را سرنگون و یک دیکتاتور دست‌نشانده را سر کار می‌آوردند وزیر جنگ اسبق رژیم اسرائیل همچنین از «ولستگنی بی‌سابقه» تل آویو به واشنگتن انتقاد کرد و گفت: هرگز چنین میزان تسلیم بر برابر آمریکا وجود نداشت. همه چیز به منافع شخصی نتانیاهو گره خورده است. او با اشاره به تحولات جبهه شمال سرزمین‌های اشغالی و نبرد با حزب‌الله لبنان و در انتقاد از عملکرد نظامی رژیم صهیونیستی اظهار داشت: اسرائیل باید به‌دنبال تعیین تکلیف نهایی باشد و نباید وارد اقداماتی شود که تنها به آتش‌بس، توافقی‌های موقت یا ایجاد منطقه حائل ختم می‌شوند. لیبرمن همچنین با انتقاد از سیاست‌های کابینه نتانیاهو افزود: اسرائیل از یک جنگ به جنگ دیگر منتقل می‌شود، بدون آنکه راه‌حلی واقعی ارائه شود. هر اقدامی که به نتیجه قاطع منتهی نشود، ارزش ندارد. وی در بخش دیگری از اظهاراتش با اشاره به ادامه مباحث مربوط به معافیت یهودیان حریزی از خدمت نظامی گفت: اینکه سربازان کشته و زخمی شوند اما کابینه همچنان قانون فرار از خدمت نظامی را پیش ببرد، بیرد، جنون مطلق است. همه چیز براساس منافع شخصی اداره می‌شود.

جهان صنعتنیوز - گزارش «اطلس توسعه

جهانی ۲۰۲۶» بانک جهانی تصویری نوگانه از وضعیت جهان ارائه می‌کند: از یک سو سرعت توسعه جهانی به پایین‌ترین سطح خود در ۷۵ سال اخیر رسیده و شکاف میان کشورها در حال عمیق‌تر شدن است. از سوی دیگر، برخی کشورها توانست‌اند برخلاف روند جهانی، مسیر توسعه را با سرعتی قابل توجه طی کنند. این گزارش با تکیه بر داده‌های گسترده و تحلیل روندهای توسعه، نشان می‌دهد جهان در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است: نقطه‌ای که آینده آن بیش از هر زمان دیگری به کیفیت سیاست‌گذاری، زیرساخت‌ها، مشارکت اقتصادی و توان کشورها در سازگاری با تحولات دیجیتال و زیست‌محیطی وابسته شده است.

بانک جهانی در نسخه ۲۰۲۶ «اطلس توسعه جهانی» تلاش کرده تصویری جامع از وضعیت توسعه در جهان ارائه دهد: تصویری که بر پایه بیش از ۱۲۱ هزار داده و ۱۰۷ مجموعه آماری شکل گرفته و در قالب ده‌ها نمودار و روایت تعاملی تنظیم شده است. ساختار این گزارش بر پنج محور اصلی دانش بانک جهانی شامل «مردم»، «رفاه»، «سیاره»، «زیرساخت» و «دیجیتال» استوار است و موضوعاتی از آموزش و اشتغال گرفته تا آب سالم، برق و اینترنت را در بر می‌گیرد.

هسته اصلی گزارش بر یک پرسش متمرکز است که کدام کشورها سریع‌تر در مسیر توسعه حرکت می‌کنند و کدام کشورها در حال عقب‌ماندن هستند؟ برای پاسخ به این پرسش، بانک جهانی چارچوبی طراحی کرده که کشورها را براساس نقطه شروع خودشان ارزیابی می‌کند و ملاک براساس مقایسه مطلق با دیگر کشورها نیست.

نتیجه این ارزیابی نگران‌کننده است. به گفته گزارش، سرعت پیشرفت جهانی اکنون به پایین‌ترین سطح خود در سه‌چهارم قرن اخیر رسیده است. با این حال، میانگین جهانی تمام واقعیت را نشان نمی‌دهد. در دل همین روند کند، کشورهای وجود دارند که توانست‌اند مسیر متفاوتی طی و با سرعت بیشتری توسعه پیدا کنند. بانک جهانی این کشورها را نمونه‌هایی از امکان‌پذیری پیشرفت می‌داند.

تحلیل

جهان صنعتنیوز - پول‌گرایی یا مکتب پولی، یکی از مهم‌ترین جریان‌های فکری اقتصاد کلان در قرن بیستم بود که در دهه ۱۹۷۰ به اوج نفوذ خود رسید. این مکتب با تأکید بر نقش تعیین‌کننده عرضه پول در تورم و تولید، سیاست‌های پولی مبتنی بر کنترل رشد نقدینگی را راه‌حل اصلی مهار تورم می‌دانست. هرچند نفوذ پول‌گرایی در دهه‌های بعد کاهش یافت، اما بسیاری از ایده‌های آن، به‌ویژه درباره رابطه میان رشد پول و تورم، همچنان در سیاست‌گذاری پولی جهان اثر گذار باقی مانده است.

اینکه پول نقش مهمی در اقتصاد دارد، موضوعی مورد اختلاف بین اقتصاددانان نیست؛ اختلاف اصلی بر سر میزان اهمیت آن است. مکتب پول‌گرایی معتقد است که عرضه پول، مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده تولید ناخالص داخلی اسمی در کوتاه‌مدت و سطح عمومی قیمت‌ها در بلندمدت است. از نگاه پول‌گرایان، سیاست پولی زمانی موفق خواهد بود که بر کنترل نرخ رشد عرضه پول متمرکز شود. این مکتب عمدتاً با نام میلتون فریدمن شناخته می‌شود. فریدمن در کتاب مشهور «تاریخ پولی ایالات متحده» که همراه با آن اسوارتز در سال ۱۹۶۳ منتشر کرد، استدلال کرد که سیاست‌های اشتباه بانک مرکزی آمریکا عامل اصلی رکود بزرگ دهه ۱۹۳۰ بوده است. به باور او، فدرال رزرو به‌جای پول‌گیری از کاهش عرضه پول، عملاً شرایط انقباضی را تشدید کرد و همین مسأله اقتصاد آمریکا را به بحران عمیق‌تری فرو برد.

پول‌گرایان همچنین معتقد بودند که بازارها ذاتاً تمایل به حرکت به سمت تعادل دارند و این دخالت‌های نادرست پولی است که اقتصاد را بی‌ثبات می‌کند. همین نگاه باعث شد پول‌گرایی در دهه ۱۹۷۰، همزمان با اوج‌گیری تورم در

دیدگاه

یک ژنرال بازنشسته آمریکا، با سفری غیرمعمول به بغداد و دیدار با مقامات عالی‌رتبه عراقی، موجی از تحلیلات سیاسی را به راه انداخته است؛ کارشناسان معتقدند این سفر که همزمان با روی کار آمدن دولت جدید عراق صورت گرفته به دنبال تضعیف جایگاه آمریکا در منطقه است. محمد طالب کریم، تحلیلگر سیاسی، سفر دیوید پترائوس، ژنرال بازنشسته آمریکایی به بغداد و دیدار او با مقامات عالی رتبه و چهره‌های سیاسی عراق را با ادامه فشارهای آمریکا بر این کشور مرتبط دانست. وی در گفت‌وگو با خبرگزاری «المعلومه» خاطرنشان کرد که این سفر پترائوس غیرمعمول بوده و حاوی یک دستورکار پنهان است که ایالات متحده درصدد اجرای آن در عراق، همزمان با شکل‌گیری دولت جدید است.

کریم در ادامه افزود که این ژنرال بازنشسته آمریکایی یکی از معماران اصلی تحولات عراق پس از سال ۲۰۰۳ محسوب می‌شود

فقر؛ بازگشت دوباره یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های جهان

یکی از هشداردهنده‌ترین بخش‌های گزارش به روند فقر جهانی مربوط می‌شود. بانک جهانی می‌گوید اگر روندهای فعلی ادامه پیدا کند، کاهش فقر جهانی نهن‌ها متوقف می‌شود بلکه ممکن است دوباره روندی صعودی به خود بگیرد. براساس این گزارش، در ۴۳ کشوری که همچنان نرخ بالای از فقر شدید دارند، وضعیت با بدون تغییر باقی خواهد ماند یا حتی بدتر می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که بخشی از جهان در خطر گرفتار شدن در چرخه مزمن فقر قرار دارد. در عین حال گزارش تأکید می‌کند که این مسیر اجتناب‌ناپذیر نیست. در ۱۰ کشور، عمدتاً در منطقه جنوب صحرائی آفریقا، اگر روند فعلی ادامه یابد، نرخ فقر شدید تا سال ۲۰۵۰ می‌تواند به کمتر از ۱۰ درصد برسد - از نگاه بانک جهانی، همین نمونه‌ها نشان می‌دهد که حتی کشورهای با شرایط دشوار نیز

فقر؛ بازگشت دوباره یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های جهان

یکی از هشداردهنده‌ترین بخش‌های گزارش به روند فقر جهانی مربوط می‌شود. بانک جهانی می‌گوید اگر روندهای فعلی ادامه پیدا کند، کاهش فقر جهانی نهن‌ها متوقف می‌شود بلکه ممکن است دوباره روندی صعودی به خود بگیرد. براساس این گزارش، در ۴۳ کشوری که همچنان نرخ بالای از فقر شدید دارند، وضعیت با بدون تغییر باقی خواهد ماند یا حتی بدتر می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که بخشی از جهان در خطر گرفتار شدن در چرخه مزمن فقر قرار دارد. در عین حال گزارش تأکید می‌کند که این مسیر اجتناب‌ناپذیر نیست. در ۱۰ کشور، عمدتاً در منطقه جنوب صحرائی آفریقا، اگر روند فعلی ادامه یابد، نرخ فقر شدید تا سال ۲۰۵۰ می‌تواند به کمتر از ۱۰ درصد برسد - از نگاه بانک جهانی، همین نمونه‌هایی از تغییر سریع را نیز نشان می‌دهد. در ترکیه نرخ مشارکت زنان در بازار کار طی تنها یک دهه از ۳۴ درصد در سال

بانک جهانی در گزارش اطلس توسعه جهانی ۲۰۲۶ تشریح کرد

عصر توقف اقتصادی

در صورت تلاوم سیاست‌های موثر می‌توانند مسیر توسعه را تغییر دهند. بانک جهانی در گزارش به مشارکت اقتصادی زنان اختصاص دارد؛ حوزه‌ای که بانک جهانی آن را یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های استفاده‌نشده اقتصاد جهانی می‌داند. طبق گزارش، مشارکت کامل زنان در بازار کار می‌تواند تریلیون‌ها دلار به تولید ناخالص داخلی جهان اضافه کند، اما فاصله میان زنان و مردان همچنان بسیار زیاد است. در حال حاضر تنها ۵۸ درصد زنان در بازار کار حضور دارند. در حالی که این رقم برای مردان حدود ۸۰ درصد است. اگر روند کنونی ادامه پیدا کند، جهان بیش از ۵۵۰ سال تا رسیدن به برابری کامل فاصله خواهد داشت.

فقر؛ شکافی که همچنان آفریقا را از جهان جدا می‌کند

گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد تعداد افرادی که به برق دسترسی ندارند، از ۱/۳ میلیارد نفر در سال ۲۰۰۰ به ۶۶۶ میلیون نفر در سال ۲۰۲۳ کاهش یافته است؛ پیشرفتی قابل توجه که با این حال توزیع بسیار نابرابری دارد. تقریباً ۹۶٪ از هر ۱۰ نفر در جهان که هنوز به برق دسترسی ندارند، در منطقه جنوب صحرائی آفریقا زندگی می‌کنند و تنها هشت کشور نیمی از کل جمعیت فاقد برق جهان را در خود جای داده‌اند. این شکاف به‌ویژه در مناطق روستایی شدیدتر است. در سال ۲۰۲۱ تنها یک‌سوم جمعیت روستایی جنوب

آفریقا به اینترنت متصل نیستند. معمولاً حدود ۳۳ سال زمان می‌برد. اما ارتقای کیفیت آب به همان سطح پیشرفت، سه برابر بیشتر زمان نیاز دارد. بانک جهانی هشدار می‌دهد که کشورها نباید کیفیت آب را صرفاً موضوعی فرعی در توسعه زیرساخت‌ها تلقی کنند.

برق؛ شکافی که همچنان آفریقا را از جهان جدا می‌کند

گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد تعداد افرادی که به برق دسترسی ندارند، از ۱/۳ میلیارد نفر در سال ۲۰۰۰ به ۶۶۶ میلیون نفر در سال ۲۰۲۳ کاهش یافته است؛ پیشرفتی قابل توجه که با این حال توزیع بسیار نابرابری دارد. تقریباً ۹۶٪ از هر ۱۰ نفر در جهان که هنوز به برق دسترسی ندارند، در منطقه جنوب صحرائی آفریقا زندگی می‌کنند و تنها هشت کشور نیمی از کل جمعیت فاقد برق جهان را در خود جای داده‌اند. این شکاف به‌ویژه در مناطق روستایی شدیدتر است. در سال ۲۰۲۱ تنها یک‌سوم جمعیت روستایی جنوب

صحرائی آفریقا به برق دسترسی داشتند، در حالی که این نسبت در مناطق شهری بیش از چهارپنجم بوده است.

در میان نمونه‌های موفق، اتیوپی به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین تجربه‌های پیشرفت معرفی شده است. این کشور که زمانی فاقد برق‌رسانی روستایی بود، اکنون توانسته دسترسی روستایی را به نزدیک ۵۰ درصد برساند و در مناطق شهری به آستانه دسترسی همگانی نزدیک شود.

بحران آب؛ کیفیت عقب‌تر از دسترسی

بانک جهانی در بخش محیط‌زیست گزارش خود تأکید می‌کند که بحران آب تنها به دسترسی فیزیکی محدود نیست و کیفیت آب اکنون به یکی از سخت‌ترین چالش‌های توسعه تبدیل شده است. در سال ۲۰۲۴ حدود ۲/۱ میلیارد نفر به آب آشامیدنی امین دسترسی نداشتند. گزارش نشان می‌دهد که از میان سه مولفه اصلی آب سالم (دسترسی، تداوم و کیفیت) کیفیت آب بیش از همه عقب مانده است.

براساس تجربه تاریخی کشورها، افزایش دسترسی به آب از ۴۰ درصد به ۷۵ درصد جمعیت یک کشور معمولاً حدود ۳۳ سال زمان می‌برد. اما ارتقای کیفیت آب به همان سطح پیشرفت، سه برابر بیشتر زمان نیاز دارد. بانک جهانی هشدار می‌دهد که کشورها نباید کیفیت آب را صرفاً موضوعی فرعی در توسعه زیرساخت‌ها تلقی کنند.

انقلاب دیجیتال؛ توسعه‌ای که برای همه یکسان نیست

گزارش همچنین به شکاف دیجیتال جهانی پرداخته و نشان می‌دهد اگرچه دسترسی به اینترنت طی دو دهه گذشته گسترش یافته اما هنوز ۱/۲ میلیارد نفر در جهان به اینترنت متصل نیستند. حتی در میان افرادی که به اینترنت دسترسی دارند نیز کیفیت اتصال بسیار متفاوت است. سرعت اینترنت اکنون به‌عنوان عاملی تعیین‌کننده برای دسترسی به آموزش، خدمات سلامت و فرصت‌های اقتصادی تبدیل شده، اما بسیاری از کشورها همچنان به اینترنت کم‌سرعت وابسته‌اند؛ مسأله‌ای که مانع بهره‌برداری کامل از مزایای اقتصاد دیجیتال می‌شود.

بانکی، ظهور حساب‌های بهره‌دار، گسترش صندوق‌های سرمایه‌گذاری و ابزارهای مالی جدید باعث شد رابطه سنتی میان پول و فعالیت اقتصادی تضعیف شود. در نتیجه، دیگر نمی‌شد صرفاً با کنترل حجم پول، مسیر تورم و رشد اقتصادی را پیش‌بینی کرد.

همین نگاه در بحران مالی ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ نیز اثرگذار بود. فدرال رزرو با کاهش شدید نرخ بهره و افزایش نقدینگی تلاش کرد اقتصاد آمریکا را از رکود نجات دهد. هرچند برخی پول‌گرایان هشدار می‌دادند این سیاست‌ها به تورم بسیار بالا منجر خواهد شد، اما برخلاف پیش‌بینی‌ها، سرعت گردش پول سقوط کرد و خطر اصلی اقتصاد آمریکا نه تورم، بلکه رکود و کاهش قیمت‌ها بود.

بازگشت دوباره در بحران مالی جهانی

با وجود افول پول‌گرایی، تفسیر این مکتب از رکود بزرگ آمریکا هرگز کاملاً فراموش نشد. برنانکی در سال ۲۰۰۴ صراحتاً اعلام کرد که فدرال رزرو در دوران رکود بزرگ اشتباه کرده بود و نباید اجازه می‌داد عرضه پول سقوط کند. فدرال رزرو با کاهش شدید نرخ بهره و افزایش نقدینگی تلاش کرد اقتصاد آمریکا را از رکود نجات دهد. هرچند برخی پول‌گرایان هشدار می‌دادند این سیاست‌ها به تورم بسیار بالا منجر خواهد شد، اما برخلاف پیش‌بینی‌ها، سرعت گردش پول سقوط کرد و خطر اصلی اقتصاد آمریکا نه تورم، بلکه رکود و کاهش قیمت‌ها بود.

امروز بیشتر اقتصاددانان از نسخه سخت‌گیرانه پول‌گرایی فاصله گرفته‌اند، اما تأثیر آن بر سیاست‌گذاری پولی همچنان پابرجاست. بسیاری از بانک‌های مرکزی جهان همچنان کنترل تورم را مهم‌ترین وظیفه خود می‌دانند؛ دیدگاهی که ریشه آن را باید در میراث فکری پول‌گرایان جست‌وجو کرد.

تلاشی برای ایجاد یک فرمول جدید عراقی (ا دستور آمریکایی) است که منافع ایالات متحده را در آن لحاظ کند. پترائوس همزمان با روی کار آمدن دولت جدید عراق، وارد این کشور شد و در بغداد به‌طور جداگانه با فائق زیدان، رییس شورای عالی قضایی و هییت الحلوسی، رییس پارلمان این کشور دیدار کرد.

تقلای آمریکا برای تاثیر بر دولت جدید عراق

بازگشت پترائوس به بغداد

اشنکار» بر ایران و گروه‌های مقاومت در منطقه و به‌ویژه «شکست در پروژه تنگه هرمز و ناتوانی در غلبه بر این مانع» صورت می‌گیرد وی ادامه داد که ارزیابی‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا به سمت «ترسیم مجدد توازن‌های جدید» در حرکت است در حالی که عراق اکنون به دلیل موقعیت جغرافیایی‌اش که به‌عنوان یک کریدور اقتصادی مهم برای اتصال خلیج فارس به سوریه و اروپا عمل می‌کند، به‌عنوان «یک گره مرزی» مورد توجه قرار گرفته است. به گزارش ایسنا، این تحلیلگر عراقی همچنین معتقد است که سفر پترائوس حامل دو پیام برای داخل عراق است. اول اینکه واشنگتن حضور دارد و جزئیات عراق را زیر نظر دارد و دوم اینکه

بازتاب

امارات، عربستان را تهدید کرد

جعبه سیاه یمن

از این تعدادی از بازداشت‌شدگان متهم به عضویت در سازمان‌های «تندرو» از استان‌های مارب، سیئون، شبوه و عدن را به بهانه تکمیل تحقیقات، منتقل و برخی از آنها را بازپرسی کرده و در قالب تشکیلاتی وفادار به خود همانند نیروهای «سپر میهن» و «نیروهای اضطراری» به آنها سمت‌های نظامی اعطا کرده و برخی دیگر را به سمت‌های سیاسی بالا منصوب کرده بود.

رسانه‌های وابسته به شورای انتقالی در جنوب یمن از آغاز تحقیقات درباره روند انتصاب افراد متهم به ارتباط با گروه‌های تندرو در مقام‌های عالی نظامی و سیاسی رسانه‌ها و خبرنگاران وابسته به شورای انتقالی جنوب مورد حمایت امارات، اظهارات خود علیه عربستان را تشدید و تهدید کردند که در انتصاب افراد متهم به ارتباط با گروه‌های «تورپستی» در سمت‌های مهم نظامی و سیاسی جنوب یمن، تحقیقاتی را آغاز خواهند کرد. این تنش در پی تحركات

شرکت پالایش نفت آبادان در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بر برگزار نماید. کلیه مراحل بر گزارى تشریفات مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی کیفی و سایر مراحل بعدی مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد.

ردیف	شماره مناقصه در دستگاه تزار	شماره فراخوان	موضوع	مدت اجرا	مبلغ برآورد پایه به ریال	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به ریال	اطلاعات زمانی ارزیابی کیفی
۱	مناقصه عمومی شماره ۱۴/۱۴۳	۲۰۵۵۰۹۲۱۷۰۰۰۰۰۸۲	اجرای عملیات آسفالت خیابان‌های سطح بالا ششگانه آبادان	۳ ماه شمسی	۴۷۰,۰۰۰,۳۴۸,۸۹۲	۲۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	الف- زمان اولین انتشار آگهی / ارسال به منصفه اعلان عمومی: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷ ب- مهلت برای ارسال اسناد: ۱۴۰۵/۰۲/۲۹ ج- مهلت ارسال پیشنهاد پاسخ اعلام: ۱۴۰۵/۰۲/۲۵

روابط عمومی - شرکت پالایش نفت آبادان

شناسه آگهی: ۷۱۷۹۹۵۱

«جهان صنعت» معاملات بازار سرمایه را بررسی می کند

تدارک پول برای بازگشایی بازار سهام

«جهان صنعت» - بازار سرمایه در معاملات روز یکشنبه شاهد کاهش متناظر ارزش معاملات در صندوق های درآمد ثابت و گروه صندوق های طلا بود. با این تفاوت که در طلای ها مانند روزهای گذشته بازار شاهد ورود سرمایه های حقیقی بود. صندوق های نقره و املاک نیز با ورود سرمایه های حقیقی همراه بودند. با این حال کلیت بازار سرمایه در روز گذشته بیش از همه تحت تاثیر اخبار مربوط به بازگشایی نمادها در ۳۹ اردیبهشت قرار داشت که با توجه به قطعی بودن این خبر می توان برخی جریان های حرکت پولی بازار را به آن نسبت داد. به نظر می رسد بازگشایی کامل بازار با خروج سهامداران از بن بست مالی به شرط مدیریت درست فضای بازار از سوی مدیران بورسی بتواند تا حدودی به باز جذب سرمایه های سرگران از دیگر بازارها منجر شود و بار دیگر تالار شیشه ای شاهد رونق در معاملات خود باشد.

سایه سنگین خروج سرمایه از فیکس اینکامها

با توجه به شرایط تورمی موجود و رشد قیمت ها در دیگر بازارها چند روزی است که صندوق های درآمد ثابت بازار با خروج سرمایه حقیقی همراه بوده و برآیند دوهفته منفی سنگین را تجربه کردند که در صورت تداوم می تواند برخی از این صندوق ها را با مشکل عدم تامین منابع نیز مواجه کند.

روز گذشته نیز در معاملات بازار مجموع ارزش معاملات این صندوق ها با تعداد ۷۱۴ میلیارد واحد به رقم ۲۰ هزار و ۱۵۷ میلیارد تومان رسید و در پایان رقم به ارزش ۵۲ هزار و ۵۲۹ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی دیگر از این صندوق ها خارج شد که با توجه به کاهش ارزش معاملات و افزایش میزان خروج سرمایه عدلی قابل تامل است. سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۲۱۵۰ میلیون تومان در برابر سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش ۱۳۶ میلیون تومان قرار گرفت و نسبت قوت خریداران به فروشندگان حقیقی نیز مثبت ۷۰٪ به ثبت رسید که نشان از خروج تعداد بیشتر سرمایه های حقیقی با مبالغ پایین تر داشت.

بررسی ترکیب معامله گران در روز گذشته نشان داد خریداران حقیقی با تعداد ۱۸ هزار و ۷۳۱ نفر و ارزش معاملات ۴ هزار و ۶۷۷ میلیارد تومان در ۳۳ درصد از معاملات خرید حضور داشته و در مقابل فروشندگان حقیقی با تعداد ۱۶ هزار و ۳۶۶ نفر و ارزش معاملات فروش ۴ هزار و ۳۲۹ میلیارد تومان و کسب ۱۳ درصد سهم فروش بازار حضور پررنگ تری در معاملات داشتند. در روز یکشنبه سه صندوق فیروز، پاسارگاد و آوند بیشترین ارزش معاملات در این گروه را به ثبت رساندند. این سه صندوق در مجموع با خروج پول بیش از ۹۰۰ میلیارد تومان همراه بودند.

تداوم روزهای مثبت در صندوق های املاک

روز یکشنبه صندوق های املاک با وجود حباب بالا در بیشتر آنها همچنان مورد استقبال

خریداران قرار گرفتند و ۸۶ درصد از این صندوق ها معاملات خود را در سقف مجاز قیمتی روزانه به پایان رساندند.

روز گذشته تعداد ۴۸ میلیون واحد از این صندوق ها به ارزش هزار و ۶۷ میلیارد تومان معامله شد و در پایان رقم به ارزش ۲۲ میلیارد تومان خالص سرمایه حقیقی وارد این صندوق ها شد. سرانه خریداران حقیقی به ارزش ۱۵۶ میلیون تومان در برابر سرانه فروشندگان حقیقی به ارزش ۱۱۴ میلیون تومان قرار گرفت و نسبت قدرت خریدار به فروشنده منفی ۱۳٪ به ثبت رسید.

از منظر ترکیب معامله گران نیز روز گذشته خریداران حقیقی با تعداد ۶ هزار و ۲۸۳ نفر و ارزش معاملات ۹۸۱ میلیارد تومان، نزدیک به ۹۲ درصد معاملات خرید را از آن خود کردند و در مقابل

فروشندگان حقیقی با تعداد ۴ هزار و ۶۸۱ نفر و ارزش معاملات ۹۵۹ میلیارد تومان نزدیک به ۹۰ درصد از معاملات فروش را در دست داشتند. بررسی معاملات این گروه نشان می دهد با وجود کاهش ارزش ارزش معاملات و میزان ورود سرمایه حقیقی به این گروه طی دو روز گذشته و با وجود حباب قیمتی بالا اما این گروه همچنان مورد توجه حقیقی ها بوده و معاملات در آنها عملا در دست معامله گران حقیقی قرار دارد که در صورت عدم توجه به میزان حساب قیمتی موجود در برخی از این صندوق ها می تواند باعث زیان برخی خریداران در معاملات روزهای آینده این گروه شود.

روند کاهش ارزش معاملات در صندوق های طلا با چابستی ورود پول

روز یکشنبه معاملات در گروه صندوق های طلا و املاک با وجود حباب بالا در بیشتر آنها همچنان مورد استقبال

بورسی شاهد کاهش ارزش و در مقابل تداوم روند ورود سرمایه های حقیقی بود. با توجه به بسته بودن بازارهای جهانی و عدم تغییر محسوس در نرخ دلار آزاد معاملات در این کلاس دارایی نیز در محدوده منفی نزدیک به صفر تابلو صورت گرفت. گرفت که به نظر می رسد خریداران این محدوده های قیمتی را همچنان فرصتی برای ورود به بازار تلقی کرده و اغلب صندوق ها با ورود پول حقیقی همراه بودند چرا که این گروه موفق به ثبت ورود سرمایه حقیقی بیش از ۲ هزار میلیارد تومان در روز گذشته شد. با وجود تراز منفی قدرت خریدار به فروشنده اما عملا بیش از ۶۰ درصد از معاملات خرید روز گذشته توسط حقیقی ها به ثبت رسید و این در حالی بود که فروشندگان حقیقی تنها در حدود ۲۰ درصد از سهم معاملات فروش بازار را درست داشتند. چهار صندوق عیار، طلا، کهریا و ریتون بیشترین ارزش معاملات روز گذشته در این گروه را به ثبت رساندند.

روز نسبتاً مثبت در صندوق های نقره

روز یکشنبه معاملات صندوق های نقره نیز با کاهش نسبی نسبت به روز گذشته انجام شد اما این معاملات این گروه در فضای بهتری نسبت به صندوق های طلا صورت گرفت و اکثر این صندوق ها در محدوده مثبت اما نزدیک به صفر معامله شدند. روز گذشته این گروه دارایی همچنان شاهد تداوم ورود پول حقیقی اما محدودتر نسبت به روزهای گذشته بود.

به نظر می رسد تمایل بودن بازارهای جهانی و فریز نرخ ارز آزاد بر معاملات این گروه دارایی در روز گذشته نیز تاثیر گذار بوده است. در مجموع روز یکشنبه کلیت صندوق های فعال در بازار سرمایه با کاهش در ارزش معاملات همراه بودند که این کاهش در صندوق های درآمد ثابت که همراه با خروج سرمایه های حقیقی رخ داد بیش از همه به چشم می آمد و به نظر می رسد بازار سرمایه خود را برای بازگشایی در روز سه شنبه آماده می کند.

آسیب دیده قرار دارند در دایره تحلیلی وارد کرد»

این کارشناس بازار سرمایه افزود: «صنایع غذایی با توجه به افزایش تورم فارغ از فاکتورهای دیگر اقتصادی می توانند با افزایش سود ریلی مواجه شوند و رشد تئوری را نصیب سهامداران خود کنند» حسین نیا در خصوص شرکت های پیمانکاری و تجهیزاتی گفت: «این شرکت ها در دوره بازسازی با توجه به حجم آسیب های جنگ با افزایش پروژه ها روبرو خواهند شد و رکود سال های گذشته تا حدودی در این شرکت ها کم رنگ خواهد شد»

صنایع معدنی می توانند شرایطی متفاوت از گذشته داشته باشند

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به صنایع معدنی تصریح کرد: «معنی ها» زمینه صادرات می توانند شرایطی متفاوت از

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

شناسایی صنایع پربازده پس از بازگشایی بازار سهام

کشور گفت: «بازگشایی بورس در مقطع آتی را می توان با فشار عرضه ها دانست که هم آسیب های وارده از جنگ و هم شرایط خاص و تعطیلی طولانی مدت به آن دامن می زند» او ادامه داد این امر تدابیر خاصی را می طلبد که نقطه ابتدایی آن شناسایی دقیق از میزان تاثیر پذیری شرکت ها از جنگ اخیر و سودآوری آتی آنهاست و نقطه انتهایی آن حمایت ها و تدابیر لازم در زمان بازگشایی و حتی شاید تا هفت ماه پس از بازگشایی است»

تمایز بین صنایع آسیب دیده و منتفع مشخص شود

حسین نیا با بیان اینکه سوگیری در بین سهامداران فاکتوری پذیرفته شده با سابقه مطالعاتی قابل توجه است، افزود: «عنايت به گستره ابزارها و حتی صنایع مختلف در بورس لزوم تمایز و توجه دقیق به شفاف سازی شرکت ها در دوره روند سودآوریشان را بیش از پیش عیان می کند. هر چند در صنایع مادر و مهمی همچون فولادی ها و پتروشیمی ها

درنگ

مدیر نظارت بر بورس های سازمان بورس خبر داد افزایش ساعت معاملات سهام در ۲ روز اول بازگشایی بازار

سنا- مدیر نظارت بر بورس های سازمان بورس و اوراق بهادار از افزایش ساعت معاملات بازار سهام در دو روز نخست بازگشایی این بازار خبر داد. قادر معصومی خانقاه گفت: به منظور مدیریت بازگشایی نماد شرکت های با افضای اطلاعات با اهمیت نوع «الف» و شرکت هایی که مجامع خود را در دوره توقف بازار سهام برگزار کردند در روزهای سه شنبه و چهارشنبه ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ یک ساعت به زمان معاملات سهام و ابزارهای مرتبط با سهام در بورس تهران و فرابورس ایران اضافه خواهد شد. او افزود: بر این اساس در دو روز اشاره شده معاملات تا ساعت ۱۳:۳۰ ادامه خواهد داشت.

مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس تشریح کرد

دسته شرکتی که نمادشان تعلیق می شود

بورس ۲۴- مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس در تشریح سازوکار تعلیق نماد معاملاتی برخی شرکت ها گفت که نمادهایی که تعلیق می شوند در چهار دسته قرار می گیرند. ولی اله جعفری افزود: دسته اول شرکت هایی هستند که به صورت مستقیم و در اثر حمله دشمن دچار آسیب جدی شدند و بخش با اهمیت از فعالیت ها یا تولید آنها مختل شده است.

دسته دوم شرکت هایی بوده که به دلیل آسیب دیدگی شرکت های دسته اول بخش با اهمیت از تولید یا ارائه خدمات آنها نیز متوقف شده است.

او ادامه داد: دسته سوم شامل شرکت های هلدینگ تخصصی یا چندرشته ای است که بخش با اهمیتی از سودآوری آنها مطابق آخرین صورت های مالی حسابرسی شده) وابسته به شرکت های دسته اول و دوم است.

جعفری افزود: دسته چهارم شرکت های سرمایه گذاری هستند که بخش با اهمیت از پرتفوی آنها صرف سرمایه گذاری در شرکت های تعلق شده باشد شرط بازگشایی نمادهاى متوقف

مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس درباره زمان بازگشایی نمادهای تعلیق شده گفت: در شرایط فعلی باید منتظر ماند تا وضعیت شرکت ها از حیث تولید و فروش محصولات روشن شود. متعاقباً شرکت های تعلق شده باید اطلاعات کافی در خصوص وضعیت فعلی و آتی خود منتشر کنند. پس از این مرحله نماد معاملاتی این شرکت ها به تدریج و با رفع ابهامات بازگشایی خواهد شد.

مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس:

ضریب تعدیل سهام به ۸۰ درصد افزایش یافت

سنا- مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد که کمیته پایش ریسک بازار با هدف حمایت از بازار سرمایه و صیانت از حقوق مشتریان اعتباری و شرکت های کارگزاری ضریب تعدیل سهام و اوراق بهادار در حساب تضمین معاملات اعتباری را افزایش داد. عبدالرضا سیدی اعلام کرد: «کمیته پایش ریسک بازار با افزایش ضریب تعدیل اوراق بهادار قابل محاسبه در حساب تضمین موضوع معاملات اعتباری موافقت کرده است»

مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اختیارات کمیته پایش ریسک بازار به استناد مصوبه هیات مدیره سازمان و در راستای اقدامات حمایتی از بازار سرمایه و به منظور صیانت از حقوق مشتریان اعتباری و شرکت های کارگزاری توضیح داد: «ضریب تعدیل سهام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و بازار اول و دوم فرابورس ایران در محاسبه حساب تضمین معاملات اعتباری از ۷۵ درصد به ۸۰ درصد قیمت پایانی افزایش یافته و ضریب تعدیل سایر اوراق بهادار نیز به طور متناسب افزایش یافته است.» سیدی افزود: این ضریب یک روز قبل از بازگشایی معاملات سهام در سامانه های نظارتی اعمال می شود. گفته شده این تصمیم با هدف مدیریت ریسک و حمایت از بازار سرمایه اتخاذ شده است.

نگاه

باز آغاز فعالیت بازار سهام در روزهای آینده

سرمایه گذاران به دنبال شناسایی صنایع پربازده در بورس تهران هستند. حسن حسین نیا، کارشناس بازار سرمایه سیمان، صنایع غذایی و زراعتی، شرکت های پیمانکاری و تجهیزاتی و معدنی ها را از صنایع با پتانسیل بالا پس از بازگشایی بورس معرفی کرد.

بازگشایی بورس را می توان توأم با فشار عرضه ها دانست

حسن حسین نیا، کارشناس بازار سرمایه در گفتوگو با تجارت نیوز با اشاره به ویژگی های بورس بیان کرد بازارها از حیث ابزارها، جنس دارایی و فعالان موجود، بسترهای معاملاتی، تعاریف و شرایط تخصص خود را دارند. بورس با توجه به قدرت نقدشوندگی ابزارهای قابل دادوستد و بستر معاملاتی سهال الوصول در کنار جنس دارایی که در بخش سهام شیداری هستند در شرایط پرتنش با شدت بیشتری نسبت به تغییرات و شرایط جدید واکنش نشان می دهد. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به وقوع درگیری نظامی و آسیب دیدن برخی شرکت های بزرگ تولیدی و خدماتی

آکهی مناقصه عمومی شناسایی پیمانکار تهیه و اجرای دیوار بتنی اطراف کارگاه معدن سایت سیرجان شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(مناقصه شماره ۰۷-TC-۴۰۵)

دبیرخانه کمیسیون معاملات، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل نمایند.
• مهلت ارسال نامه اعلام آمادگی جهت حضور در مناقصه: **از پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۴ تا یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۰ ساعت ۱۴:۰۰**
• مناقضیان باید رزومه و سوابق کاری و سایر مستندات خود جهت ارزیابی کیفی را **حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۵/۰۲/۲۴** به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال کنند.
• کارفرما پس از ارزیابی کیفی شرکت کنندگان در انتخاب شرکت ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حتی برای ایشان درخصوص تصمیمات کارفرما دربر نخواهد داشت جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می توانند با شماره تلفن های ۰۹۱۳۹۵۶۵۲۷۴ و ۰۳۴-۰۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۲ و GoharZamin.TC@gmail.com و Tc@GoharZamin.com (مکانی الکترونیکی) و www.GoharZamin.com مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

آکهی فراخوان عمومی شناسایی مشاور واجد شرایط به منظور انجام خدمات مشاوره جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(فراخوان شماره ۰۸-TC-۴۰۵)

معدنی و صنعتی گهرزمین
• متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت باکت های خالی فراخوان از دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در مجتمع سیرجان یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه همکف و سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده شیراز، سایت شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل دهند.
• مهلت ارسال نامه اعلام آمادگی جهت حضور در فراخوان: **از پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۴ تا یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۰ ساعت ۱۴:۰۰**
• متقاضیان باید باکت درخواست و مهر و امضا شده، حقای مدارک کاغذی و CD (شامل کلیه مدارک اسکن شده) که نام و نشانی درخواست کننده و موضوع فراخوان به وضوح روی آن درج شده را **حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۵/۰۳/۲۴** به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
• کارفرما در انتخاب شرکت ها جهت دعوت به فراخوان و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و در نخواهد داشت. فراخوان، حتی برای ایشان درخصوص تصمیمات کارفرما در بر نخواهد داشت. جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می توانند با شماره تلفن های ۰۳۴-۰۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۲ و GoharZamin.TC@gmail.com (مکانی الکترونیکی) و www.GoharZamin.com مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

National Iranian Copper Industries Company
Second Announcement
(NICICO) Tender Announcement:
Copper Concentrates Tender 1405#05-5,000WMT-FCA Yazd dry port

National Iranian Copper Industries Company intends to export:
Commodity: Copper Concentrates produced in Sarcheshmeh/Miduk/Darezar/DarAlou Kerman Province or Sungun Complex, East Azarbaijan Province, I. R. IRAN.
• Legal foreign companies are invited to visit the Tender section on our official website at www.nicico.com (tender section) to review the tender terms and conditions available up to **Monday, 25th May 2026, 11:00AM** Iran local time (GMT+3:30).
• All offers must be submitted exclusively via email to the NICICO Marketing & Sales Dept. at: sales-tender2@nicico.com no later than 11:00 AM (Iran local time) on **Monday, 25th May 2026**.
For any questions or further information, please reach out to NICICO's Marketing & Sales department using the contact details below:
Tel: +98 21 82138139/ +98 21 82138135/+98 21 88101497

تجدید آکهی و تکمیل شرح خدمات فراخوان شناسایی پیمانکار واجد شرایط بهره برداری از کارخانه های احیاء (آهن اسفنجی) سایت بردسیر شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(مناقصه شماره ۱۸-TC-۴۰۶)

**شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین در نظر دارد پیمانکار واجد شرایط به منظور انجام عملیات راهبری (بهره برداری کامل کارخانه و تولید محصول) نگهداری تعمیرات و نظافت صنعتی کارخانه های آهن اسفنجی و بهره برداری از خطوط انتقال آب، کارشیکه برق، بهداشتی و آتش نشانی مجتمع بردسیر» این شرکت را از طریق مناقصه عمومی در تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۰ به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند. دستگاه مناقصه گزار در انتخاب شرکت ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد مناقصه گران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حتی برای ایشان درخصوص تصمیمات مناقصه گزار در بر نخواهد داشت لازم به ذکر است شرکت های که در آکهی نوبت قبل این مناقصه درخواست خود جهت حضور در مناقصه را ارسال کرده اند، نیاز به ارسال درخواست مجدد نداشته و تنها با بایستی نامه اعلام آمادگی خود جهت ادامه حضور در فرآیند مناقصه را به دستگاه مناقصه گزار ارائه نموده و در صورت تمایل می توانند اسناد ارسالی خود را تکمیل و به روز نمایند.
• جهت کسب اطلاعات بیشتر، متقاضیان می توانند با شماره تلفن های ۰۳۴-۰۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۲ و GoharZamin.Com، GoharZamin.TC@gmail.com و www.GoharZamin.Com مکاتبه نمایند.
• جهت اطلاع از آخرین وضعیت مناقصه های فعال این شرکت به کانال اطلاع رسانی آن در برنامه بله پیوندید.
<https://ble.ir/goharzamintc>**

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

آکهی مناقصه عمومی شناسایی پیمانکار تهیه و اجرای دیوار بتنی اطراف کارگاه معدن سایت سیرجان شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(مناقصه شماره ۰۷-TC-۴۰۵)

دبیرخانه کمیسیون معاملات، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل نمایند.
• مهلت ارسال نامه اعلام آمادگی جهت حضور در مناقصه: **از پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۴ تا یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۰ ساعت ۱۴:۰۰**
• مناقضیان باید رزومه و سوابق کاری و سایر مستندات خود جهت ارزیابی کیفی را **حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۵/۰۲/۲۴** به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال کنند.
• کارفرما پس از ارزیابی کیفی شرکت کنندگان در انتخاب شرکت ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حتی برای ایشان درخصوص تصمیمات کارفرما دربر نخواهد داشت جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می توانند با شماره تلفن های ۰۳۴-۰۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۲ و GoharZamin.TC@gmail.com و Tc@GoharZamin.com (مکانی الکترونیکی) و www.GoharZamin.com مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

آکهی فراخوان عمومی شناسایی مشاور واجد شرایط به منظور انجام خدمات مشاوره جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(فراخوان شماره ۰۸-TC-۴۰۵)

معدنی و صنعتی گهرزمین
• متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت باکت های خالی فراخوان از دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در مجتمع سیرجان یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه همکف و سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده شیراز، سایت شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین، دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل دهند.
• مهلت ارسال نامه اعلام آمادگی جهت حضور در فراخوان: **از پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۴ تا یکشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۰ ساعت ۱۴:۰۰**
• متقاضیان باید باکت درخواست و مهر و امضا شده، حقای مدارک کاغذی و CD (شامل کلیه مدارک اسکن شده) که نام و نشانی درخواست کننده و موضوع فراخوان به وضوح روی آن درج شده را **حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۵/۰۳/۲۴** به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
• کارفرما در انتخاب شرکت ها جهت دعوت به فراخوان و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و در نخواهد داشت. فراخوان، حتی برای ایشان درخصوص تصمیمات کارفرما در بر نخواهد داشت. جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می توانند با شماره تلفن های ۰۳۴-۰۲۷۱۱۲-۴۱۵۲۷۱۱۲ و GoharZamin.TC@gmail.com (مکانی الکترونیکی) و www.GoharZamin.com مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

تنگه‌هرمز؛ کلو گاه بی جایگزین انرژی جهان

گروه انرژی – یبزیس‌تایمز در تحلیلی مفصل به‌این پرسش مهم پرداخت که آیا کشورهای عربی حوزه خلیج‌فارس می‌توانند در مدت‌زمانی کوتاه خطوط لوله نفت‌وگاز جدیدی ایجاد کنند تا وابستگی خود را به‌تنگه‌هرمز کاهش دهند یا خیر. این س‌سوال در شرایطی مطرح شده که تنش‌های ژئوپلیتیکی منطقه به‌ویژه پس از جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران بار دیگر اهمیت تنگه‌هرمز را به‌عنوان حیاتی‌ترین گذرگاه انرژی جهان برجسته کرده است. بر همین اساس بسیاری از کشورهای صادرکننده نفت‌وگاز در خلیج‌فارس اکنون درحال بررسی امکان‌سنجی پروژه‌های جدید انتقال انرژی هستند تا درصورت بروز بحران یا بسته‌شدن این آبراه بتوانند صادرات خود را حفظ کنند و از اختلال شدید در درآمدهای نفتی جلوگیری شود. براساس این گزارش دولت‌های عربی منطقه درحال ارزیابی گزینه‌های مختلف برای انتقال نفت‌وگاز به‌بازارهای جهانی بدون عبور از تنگه‌هرمز هستند. بااین‌حال یبزیس‌تایمز تأکید می‌کند که هرچند ازنظر فنی امکان کاهش وابستگی به‌این مسیر دریایی وجود دارد اما اجرای چنین طرح‌هایی نیازمند سرمایه‌گذاری‌های عظیم، هزارد سال‌ولانه و زیرساخت‌های گسترده خواهد بود. به‌همین‌دلیل بعید به‌نظر می‌رسد که کشورهای خلیج‌فارس بتوانند در آینده نزدیک حجم عظیمی از صادرات نفت‌وگاز خود را که اکنون از طریق دریا و تنگه‌هرمز انجام می‌شود تنها ازطریق خطوط لوله جایگزین کنند.

این گزارش توضیح می‌دهد که حتی در خوش‌بینانه‌ترین سناریو نیز خطوط لوله جدیدی که می‌توانند بخشی از وابستگی به‌تنگه‌هرمز را کاهش دهند و نه اینکه این وابستگی را به‌طور کامل از میان ببرند. دلیل این مساله حجم بسیار بالای صادرات انرژی از منطقه خلیج‌فارس و محدودیت‌های فنی و اقتصادی پروژه‌های انتقال زمینی است. در حال حاضر بخش بزرگی از نفت جهان ازطریق این آبراه راهبردی جابه‌جا می‌شود و هرگونه اختلال در آن بازار جهانی انرژی را با شوک جدی روبه‌رو می‌کند طبق آمارهای موجود معمولا حدود یک‌پنجم تا یک‌چهارم تجارت جهانی نفت

که ازطریق دریا انجام می‌شود از تنگه‌هرمز عبور می‌کند. این موضوع نشان می‌دهد که هرمز نه‌تنها برای کشورهای منطقه بلکه برای اقتصاد جهانی نیز اهمیت حیاتی دارد. وضعیت در حوزه گاز طبیعی مایع یا LNG حتی حساس‌تر است. صادرات LNG قطر و دیگر تولیدکنندگان خلیج‌فارس به‌شدت به‌مسیرهای دریایی وابسته است و در این بخش جایگزین‌های خط لوله عملا نقش محدودی دارند. همین مساله باعث شده که تنگه‌هرمز همچنان مهم‌ترین گلوگاه انرژی جهان باقی بماند و هرگونه تهدید علیه آن نگرانی گسترده‌ای در بازارهای بین‌المللی ایجاد کند. در شرایط کنونی برخی کشورهای منطقه با مشکلات جدی در صادرات انرژی روبه‌رو شدند. قطر و کویت ازجمله کشورهایی هستند که اختلالات قابل‌توجهی را در صادرات نفت‌وگاز خود تجربه می‌کنند. حتی عربستان‌سعودی و امارات‌متحدهعربی که نسبت‌به دیگر کشورهای منطقه زیرساخت‌های بیشتری در زمینه خطوط لوله جایگزین دارند تنها توانستند بخشی از آثار بسته‌شدن یا محدودشدن تردد در تنگه‌هرمز را جبران کنند. این مساله نشان می‌دهد که حتی پیش‌رفته‌ترین زیرساخت‌های فنی نیز قادر نیستند جایگزین کامل این مسیر راهبردی شوند.

عربستان‌سعودی در حال حاضر یکی از مهم‌ترین خطوط لوله جایگزین منطقه را در اختیار دارد. خط لوله شرق-غرب این کشور که به‌بندر بنبع در دریای سرخ متصل می‌شود توانایی انتقال روزانه حدود ۷میلیون‌بشکه نفت را از میادین شرقی عربستان به‌ساحل غربی این کشور دارد. این خط لوله به‌ریاض امکان می‌دهد بخشی از صادرات خود را بدون عبور از تنگه‌هرمز انجام دهد. با این حال محدودیت‌هایی نیز وجود دارد. براساس گزارش یبزیس‌تایمز، کمبود ظرفیت در تاسیسات ترمنیال دریای سرخ باعث شده عربستان نتواند از تمام ظرفیت این خط لوله استفاده کند و درعمل تنها حدود ۴تا۵میلیون‌بشکه در روز را از این مسیر منتقل می‌کند. این میزان معادل حدود ۷۰درصد ظرفیت صادراتی بالقوه این کشور است.

امارات‌متحدهعربی نیز دارای خط لوله حیسان-فجیره است که نفت را از میادین داخلی به‌بندر فجیره در خارج از تنگه‌هرمز منتقل می‌کند. ظرفیت این خط لوله حدود ۱/۵میلیون‌بشکه در روز برآورد می‌شود. اگرچه این زیرساخت به‌امارات کمک می‌کند

«جهان صنعت» بررسی می‌کند

آزمون مهم دولت

آنها بر کل زنجیره صنعت تعریف می‌شود.

در کنار این مسائل تأمین مالی همچنان مهم‌ترین گلوگاه بازسازی به‌شمار می‌رود. دولت ناچار است میان منابع داخلی شرکت‌ها، تسهیلات بانکی، ظرفیت صندوق‌های توسعه‌ای و تسهیل واردات تجهیزات یک ترکیب عملیاتی و سریع ایجاد کند. در فضایی که بخشی از تجهیزات و قطعات صنعت پتروشیمی وابسته به‌فناوری خارجی است سرعت در تخصیص ارز، ترخیص کالا و هماهنگی میان وزارت نفت، وزارت صمت، گمرک و شبکه بانکی به‌عاملی تعیین‌کننده تبدیل شده است. تجربه نشان داده که بدون اصلاح سازوکار تصمیم‌گیری و کاهش بوروکراسی حتی دقیق‌ترین برنامه‌های فنی نیز در مرحله اجرا فرسوده می‌شوند.

با این حال شاید مهم‌ترین آزمون دولت تبدیل بازسازی به‌فرصتی برای مقاومتسازی باشد. اگر مجتمع‌های آسیب‌دیده صرفا به‌وضعیت پیش از بحران بازگردند در واقع فقط تولید احیا شده و نه امنیت تولید. صنت پتروشیمی امروز بیش از هر زمان دیگری به‌نوسازی زیرساخت‌ها، ارتقای سامانه‌های ایمنی، تنوع‌بخشی به‌منابع تأمین قطعات حساس و کاهش وابستگی به‌نقاط آسیب‌پذیر نیاز دارد. آینده این صنعت در گرو

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

آزمایش‌های فنی است.

بخشی از صادرات خود را بدون عبور از هرمز انجام دهد اما باز هم تنها بخشی از ظرفیت صادرات روزانه این کشور را پوشش می‌دهد. درنتیجه حتی امارات که یکی از پیشرفته‌ترین زیرساخت‌های انرژی منطقه را در اختیار دارد همچنان وابستگی قابل‌توجهی به‌امنیت تنگه‌هرمز دارد.

این گزارش به‌منجه اقتصادی پروژه‌های جدید خطوط لوله نیز اشاره می‌کند و می‌گوید تغییر مسیر صادرات نفت خلیج‌فارس به‌سمت غرب از نظر اقتصادی توجیه محدودی دارد.در گذشته بخش مهمی از صادرات نفت منطقه به‌اروپا انجام می‌شد اما اکنون مشتریان اصلی نفت‌وگاز خلیج‌فارس عمدتا در آسیا قرار دارند. کشورهایی مانند چین و هند بزرگ‌ترین واردکنندگان انرژی از منطقه هستند و این کشورها در شرق خلیج‌فارس قرار دارند. به‌همین دلیل ساخت خطوط لوله‌ای که نفت را به‌بندر غربی منتقل کند ازنظر هزینه و زمان حمل‌ونقل چندان به‌صرفه نیست و ممکن است مزیت اقتصادی صادرات را کاهش دهد.

یکی دیگر از چالش‌های مهم مساله امنیت خطوط لوله است. یبزیس‌تایمز تأکید می‌کند که خطوط لوله جدید نیز دربرابر حملات نظامی به‌ویژه حملات هوایی و موشکی آسیب‌پذیر خواهند بود. به‌همین دلیل صرف ساخت خطوط لوله نمی‌تواند امنیت صادرات انرژی را تضمین کند. این پروژه‌ها تنها درصورتی کارآمد خواهند بود که هم‌زمان با سامانه‌های پدافند هوایی پیشرفته و زیرساخت‌های حفاظتی گسترده همراه شوند. ایجاد چنین سامانه‌هایی نیز نیازمند هزینه‌های سنگین و همکاری‌های امنیتی پیچیده خواهد بود.

درنهایت این تحلیل نتیجه می‌گیرد که کشورهای عربی خلیج‌فارس احتمالا در آینده مسیرها و روش‌های متنوع‌تری برای صادرات نفت و گاز طبیعی ایجاد خود پیدا خواهند کرد اما دست‌کم در چند سال آینده هیچ‌یک از گزینه‌های موجود قادر نخواهد بود حجم عظیم انتقال انرژی از طریق تنگه‌هرمز را به‌طور کامل جبران کند. به‌همین دلیل این آبراه همچنان نقش کلیدی خود را در امنیت انرژی جهان حفظ خواهد کرد و هرگونه تحول سیاسی یا نظامی در اطراف آن می‌تواند تأثیر مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

مستقیمی بر بازارهای جهانی نفت‌وگاز داشته باشد.

بلافاصله شروع می‌شد. بنابراین نباید منتظر پایان جنگ و ایجاد شرایط کاملا امن ماند زیرا در آن صورت ممکن است بسیار دیر شود. بازسازی چنین مجموعه‌هایی به‌عوامل متعددی نیاز دارد؛ ازجمله منابع مالی، متخصصان و شرکت‌های اجرایی، تجهیزات و مواد اولیه و زمان کافی. از نظر منابع مالی شاید بتوان با واگذاری پروژه‌ها به‌شرکت‌های پیمانکاری و ایجاد قراردادهای مناسب بخشی از مشکلات را برطرف کرد. خوشبختانه در حوزه طراحی و اجرای پروژه‌های پتروشیمی کشور از توان فنی و مهندسی قابل‌قبولی برخوردار است و از این جهت کمبود جدی وجود ندارد.

خادمی در ادامه گفت: اما تأمین کالا و تجهیزات به‌ویژه در شرایط تحریم و جنگ جهانی از دشوارترین بخش‌های بازسازی تبدیل شده است. حتی اگر منابع مالی نیز فراهم باشد تهیه تجهیزات و مواد موردنیاز با محدودیت‌های فراوانی روبه‌رو خواهد بود. همین مساله باعث می‌شود زمان بازسازی طولانی‌تر شود و هرچه این زمان افزایش یابد خسارت‌های ناشی از توقف تولید و ازدست‌رفتن بازارها نیز به‌صورت تصاعدی بیشتر خواهد شد. نکته دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد اظهارنظر برخی مسئولان و نمایندگان مجلس است. متأسفانه دیده شده که بعضی افراد خسارت‌های وارده‌شده به‌پتروشیمی‌های ایران را ناچیز جلوه می‌دهند اما درمقابل خسارت‌های وارده‌شده به‌تاسیسات اظهارات دقیق و سنجیده نیست زیرا عربستان هم از منابع مالی گسترده برخوردار بوده، هم تحت تحریم قرار ندارد و هم می‌تواند با استفاده از شرکت‌های خارجی و داخلی در مدت‌زمان کوتاهی پایلادگاه‌ها و پتروشیمی‌های خود را بازسازی کند.

این کارشناس انرژی در پایان بیان کرد: از سوی دیگر وقتی چنین سخنانی از زبان یک نماینده مجلس یا مقام رسمی بیان می‌شود می‌تواند در راستای همان فضاسازی و سندسازی تلقی شود که برخی کشورهای حوزه خلیج‌فارس دربرای آن هستند تا بعدها براساس آن ادعاها و مطالباتی را مطرح کنند. به‌همین‌دلیل اگر چنین اظهاراتی مطرح شده بهتر است مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

اصلاح و بازنگری قرار گیرد.

برمی‌گردد؛ خنثی‌سازی سمت تقاضای پایین شده. اگر قرار است قیمت بنزین ۱۰ یا ۲۰ درصد رشد کند باید دقیقا به‌همان اندازه قدرت خرید دهک‌های پایین و بخش تولید تقویت شود و نه با یارانه نقدی دیررس بلکه با اعتبار انرژی و البته خرید ماهانه در کارت بانکی که فقط برای کالاهای اساسی و حمل‌ونقل عمومی قابل خرج باشد اما این همه ماجرا نیست بلکه بخش بزرگی از تورم (تورم انتظاری) است. اگر بانک مرکزی هم‌زمان با این کار رشد نقدینگی را مهار نکند و بازار ارز را رها کند همه آن بسته‌ها دود می‌شود و می‌رود هوا. راه‌حل علمی «هدفمندسازی معکوس» است. ضروری است قیمت سوخت برای صنایع انرژی‌بر، راندمان پایین و خودروهای لوکس آزاد شود ولی سندهم سرانه خانوار پایین در دست ثابت باشد تا مصرف‌کننده نهایی فشار مستقیم را حس نکند. اینطور ناترازی بودجه را بدون آتش‌زدن سفره مردم حل می‌کنند.

برآورد شما از کسری بنزین در تابستان امسال چیست؟
قاطعانه می‌گویم اگر هوا گرم شود و از شرایط جنگی عبور کنیم کسری روزانه بنزین به ۲۰ میلیون‌لیتر خواهد رسید. تولید پالایشگاهی کمتر از ۱۰۵ میلیون لیتر و مصرف واقعی با احتساب قاچاق و رشد تقاضای تابستانه از ۱۲۵ میلیون‌لیتر عبور خواهد کرد. این یعنی ذخایر استراتژیک به شدت آب می‌رود و برای اولین بار ممکن است واردات بنزین از کانال رسمی سه‌ماهه‌ای سراسری را بشکند. این یک بحران لجستیکی است و نه فقط یک بحران قیمتی.

انرژی

دریافت ایده‌ها، اخبار و رویدادهای اقتصادی
t.me/jahansanatpress

info@jahanesanat.ir

خبر

رییس هیات‌عامل ایمیدرو در دیدار با مدیرعامل مس ایران تأکید کرد

اعتماد به شرکت ملی مس؛ ماموریت توسعه شتاب می‌گیرد

«**جهان‌صنعت**» – رییس هیات‌عامل ایمیدرو با ق‌بردرانی از عملکرد شرکت ملی صنایع مس ایران در عبور از شرایط سخت عملیاتی و تداوم مسیر تولید و توسعه، بر اعتماد کامل وزارت صمت و ایمیدرو به مدیریت این شرکت تأکید کرد و تحقق اهدافی چون تولید ۷۰۰هزار تن کاتد، توسعه اکتشافات و شتاب‌بخشی به اجرای پروژه‌های ملی مس را از اولویتهای راهبردی این مجموعه دانست.

دکتر مسعود سمعی‌نژاد در نشست با دکتر سیدمصطفی فیض، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران و جمعی از مدیران ارشد این شرکت، ضمن تبریک ۱۷۷رديبهشتماه، روز ارتباطات و روابط عمومی گفت: امروز با هدف عرض خدقوت و قدرانی از کارکنان، مدیران و به‌ویژه مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران، در جمع شما حضور یافته‌ام.

وی با اشاره به عملکرد شرکت ملی مس در روزهای جنگ رمضان افزود: خوشبختانه این شرکت با برنامه‌ریزی دقیق در حوزه تولید و استخراج، ضمن حفظ روند توسعه پروژه‌ها، با کمترین میزان حادثه به فعالیت خود ادامه داد و توانست پایداری تولید را در شرایط سخت عملیاتی حفظ کند؛ موضوعی که شایسته تقدیر است.

رییس هیات‌عامل ایمیدرو با تأکید بر اعتماد کامل وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ایمیدرو به تیم مدیریتی فنی و بدنه کارشناسی شرکت ملی صنایع مس ایران اظهار داشت: ایمیدورم در سایه این اعتماد، اهداف پیش‌بینی‌شده در برنامه هفتم توسعه در این شرکت با موفقیت محقق شد.

سمعی‌نژاد دست‌یابی به هدف تولید ۷۰۰هزار تن کاتد تا پایان برنامه هفتم توسعه را از مهم‌ترین اولویتهای شرکت ملی صنایع مس ایران برشمرد و تصریح کرد: شرکت ملی صنایع مس ایران یک شرکت ملی است و موفقیت آن به معنای خلق ارزش افزوده، توسعه اشتغال و تحقق منافع عمومی برای کشور خواهد بود. وی با اشاره به روند مطلوب پشتیبانی مالی، تجهیزاتی و بازرگانی از پروژه‌ها در دوره مدیریتی جدید شرکت ملی مس خاطرنشان کرد: خوشبختانه برنامه‌های توسعه‌ای در مسیر تحقق اهداف تعیین‌شده با کیفیت مناسبی در حال پیشروی است و انتظار می‌رود این روند با شتاب بیشتری ادامه یابد.

رییس هیات‌عامل ایمیدرو توسعه اکتشافات را دومین اولویت مهم شرکت ملی مس عنوان کرد و گفت: بخش معدن کشور در این حوزه با کاستی‌هایی مواجه بوده و بخش مهمی از امید برای جبران این کمبودها به ظرفیت‌ها و اقدامات شرکت ملی مس وابسته است.

وی افزود: انتظار می‌رود مدیران این شرکت با حفظ روند رو به رشد اکتشافات و افزایش نرخ استخراج، عملکرد خود را هرچه بیشتر به استانداردهای جهانی نزدیک کنند. سمعی‌نژاد همچنین بر توسعه صادرات و گسترش حضور در بازارهای بین‌المللی تأکید کرد و گفت: در کنار تأمین نیاز بازار داخلی، توسعه صادرات و حضور موثرتر در بازارهای جهانی باید با جدیت دنبال شود.

وی با اشاره به ظرفیت‌های گسترده صنعت مس در اقتصاد آینده جهان تصریح کرد: با وجود پیشرفت‌های قابل توجه در برخی زنجیره‌های معدنی، توسعه صنایع پایین‌دستی مس همچنان نیازمند شتاب بیشتری است و باید همگام با تحولات جهانی، مسیر توسعه این زنجیره با جدیت دنبال شود.

رییس هیات‌عامل ایمیدرو در پایان خاطرنشان کرد: عملکرد مسولانه این شرکت در روزهای جنگ رمضان نیز به‌ویژه نقش آفرینی ملی در حوزه لجستیک و حمل‌ونقل، جلوه‌ای از تعهد و مسوولیت‌پذیری این مجموعه در سطح کشور بود گفتنی است، در این نشست دکتر سیدمصطفی فیض، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران، ضمن تقدیر از حمایت‌ها و همراهی‌های دکتر سمعی‌نژاد رییس هیات‌عامل ایمیدرو و دیگر ارکان این سازمان در پیشبرد برنامه‌های شرکت، درخصوص آخرین وضعیت تولید و پروژه‌های توسعه‌ای و برنامه‌های پیش‌رو گزارشی ارائه داد و بر تسریع اجرای طرح‌های توسعه‌ای، افزایش نرخ استخراج و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای ارتقای بهره‌وری و مدیریت پروژه‌ها تأکید کرد.

انسداد ۲۸هزار چاه غیرمجاز در کشور

ایسنا – منابع آب زیرزمینی در ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تأمین آب شیرین همواره نقشی حیاتی در تأمین آب شرب، کشاورزی و صنعتی کشور ایفا کردند اما طی دهه‌های اخیر به‌دلیل برداشتهای بی‌رویه و مدیریت نادرست منابع آب وضعیت این منابع بهشدت بحرانی شده است.

دراین‌میان حفر و بهره‌برداری از چاه‌های غیرمجاز به‌عنوان یکی از عوامل اصلی افت سطح آب‌های زیرزمینی آسیب‌های جبران‌ناپذیری به‌منابع ولی وارد کرده است. این چاه‌ها باعث کاهش ذخایر آب زیرزمینی می‌شوند و با برداشت بی‌رویه توازن اکولوژیکی مناطق مختلف را نیز برهم می‌زنند. تداوم این روند می‌تواند به‌فروتنشست زمین، کاهش کیفیت آب و حتی خشکشدن سفره‌های زیرزمینی منجر شود. مدیریت و برخورد قاطع با چاه‌های غیرمجاز یکی از اولویتهای اساسی سیاست‌های کلان در حوزه آب کشور بوده که نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اجرای قوانین سخت‌گیرانه‌تر است. دراین‌میان استفاده از فناوری‌های نوین برای پایش و نظارت نیز به‌عنوان یکی از راهکارهای مهم مدیریت منابع آب مورد توجه قرار گرفته است.

دولت و نهادهای مرتبط طی سال‌های اخیر تلاش‌هایی برای مدیریت بحران آب‌های زیرزمینی انجام دادند که ازجمله آن می‌توان به‌نصب کنتورهای هوشمند برای کنترل برداشت آب و اعمال محدودیت‌های قانونی برای حفر چاه‌های جدید اشاره کرد.

درهمن رابطه عسی بزرگ‌زاده، سنگنگی صنعت آب کشور در گفت‌وگو با ایسنا درباره تداوم حلقه چاه مسود در کشور از سال گذشته تا نکنون اظهار کرد: حدود ۲۸هزارچاه غیرمجاز مسود شده البته توجه به‌این نکته ضروری است که شناسایی و مسودسازی چاه‌های غیرمجاز در مسیر خود دستگاه قضایی هم ورود می‌کند. وی افزود: این موضوع بیشتر در استان‌هایی مانند اصفهان، فارس و کرمان، خراسان‌رضوی و تهران است. بزرگ‌زاده درباره کنتورهای هوشمند آب نیز توضیح داد: چاه‌هایی که به‌صورت نآمان کنترل آب و انرژی می‌شوند نزدیک ۲۰۰هزارچاه است که حدود ۷۰-۱۷۰درصد آبدی چاه‌ها هم از آن است.

کشف بیش از ۶۴هزار لیتر سوخت قاچاق در آبراه اروند

بازار – فرمانده مرزبانی استان خوزستان یکشنبه اظهار کرد که در راستای اجرای طرح تشدید مقابله با قاچاق و کنترل نوار مرزی ماموران پایگاه دریایی آبادان با اشراف اطلاعاتی و انجام اقدامات هدفمند عملیاتی از قصد قاچاقچیان برای انتقال محموله سوخت قاچاق به‌کشورهای حوزه خلیج‌فارس مطلع شدند و بررسی موضوع را به‌صورت ویژه در دستور کار خود قرار دادند.

و اعزام به‌موقع به‌موقعیت مورد نظر در عملیاتی غافلگیرانه موفق شدند یک فروند شناساور متخلف را هنگام خروج از آب‌های سرزمینی جمهوری اسلامی ایران در آبراه اروند متوقف کنند. وی ادامه داد: ماموران در بازرسی از شناور توقیفی مقدار ۶۴هزارو ۷۰۰لیتر سوخت قاچاقی از نوع گازوئیل را کشف کردند.

فرمانده مرزبانی استان خوزستان با اشاره به‌دستگیری هفت‌مهم‌در این رابطه گفت: متهمان دستگیرشده به‌همراه شناور توقیفی و پرونده تشکیل‌شده برای سیر مراحل قانونی تحویل مراجع ذی‌صلاح شدند. سردار سفیدپوست افزود: برابر اعلام کارشناسان ارزش تقریبی محموله سوخت کشفشده بیش از ۴۵میلیاردریال برآورد شده است.

خبر

تکلیف امتحانات تمام پایه‌های تحصیلی مشخص شد

فارس - امتحانات پایه‌های هفتم تا دهم از ۹ خرداد با توجه به نظر شورای تأمین هر استان و شهرستان به صورت حضوری یا مجازی توسط مدارس برگزار می‌شود. با تصمیم در ستاد آموزش و پرورش و شورای تأمین استان‌ها و شهرستان‌ها تکلیف امتحانات پایان سال تمام پایه‌های تحصیلی به‌عبارت پایه‌های یازدهم و دوازدهم مشخص شده اما آموزش و پرورش می‌گوید که تا پایان شهریور فرصت برای امتحان هست.

«دانش آموزان پایه‌های یازدهم و دوازدهم نگران نباشند تکلیف امتحانات آنها تا پایان تیر مشخص می‌شود» این‌را سخنگوی وزارت آموزش و پرورش، علی فرهادی می‌گوید. این درحالی است که دانش آموزان نگران تأثیر سوابق تحصیلی در کنکور هستند.

تأثیر سوابق تحصیلی در کنکور امسال به ۱۰ درصد قطعی در مجموع دویازدهم و دوازدهم رسیده و این در شرایطی است که دانش آموزان این دویازدهم در سال جاری هنوز نمی‌دانند که چه زمانی امتحان دارند و مسوولان آموزش و پرورش یکبار می‌گویند شاید دومرحله امتحان داشته باشند و یکبار دیگر می‌گویند شاید مصوبه جدیدی پیش‌بینی شود. بر این‌اساس امتحانات دانش آموزان دوره ابتدایی تا قبل از ۹ خرداد توسط معلم گرفته می‌شود.

امتحانات دانشگاه‌ها و کنکور چگونه برگزار می‌شود؟

نماینده گان - عضو کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس خبر داد که با توجه به شرایط موجود و طبق هماهنگی با وزارت علوم امتحانات تمامی دانشگاه‌ها اعم از سراسری و سایر مراکز آموزش عالی به صورت مجازی برگزار خواهد شد چراکه در حال حاضر امکان برگزاری آزمون‌های حضوری وجود ندارد.

وحدت کمناهی در خصوص چالش‌های شهریه مدارس غیرانتفاعی برای سال تحصیلی آینده اظهار داشت: تا این لحظه هیچ تصمیم قطعی یا ابلاغیه‌ای مبنی بر میزان افزایش شهریه‌ها صادر نشده و مبالغ نجومی که در برخی مدارس مطرح می‌شود فاقد وجهات قانونی است.

وی افزود: در مورد شهریه‌های سال جاری نیز مطالباتی از سوی اولیا برای بازگشت بخشی از هزینه‌ها به دلیل تعطیلات ناشی از شرایط کشور وجود داشت اما باید توجه داشت که بخشی از این شهریه‌ها صرف حقوق معلمان، اساتید و اجاره ساختمان‌ها شده که قابل بازگشت نیست.

کمناهی با تأکید بر برخورد با تخلفات احتمالی افزود: تعیین شهریه صرفاً از طریق وزارت آموزش و پرورش انجام می‌شود و هرگونه دریافت مبالغ مازاد بر مصوبه پیش از ابلاغ رسمی تخلف محسوب شده و قابل پیگیری است.

عضو کمیسیون آموزش مجلس در ادامه به وضعیت آزمون‌های دانش آموزی و کنکور اشاره کرد و ابراز داشت: در جلسات اخیر کمیسیون مقرر شد که امتحانات دانش آموزان فعلاً به صورت مجازی برگزار شود. در خصوص کنکور سراسری نیز تصمیم بر این است که از ۱۴۰۵ پس از پایان رسمی جنگ فرآیند برگزاری آن آغاز شود. با این حال به دلیل مشخص نبودن زمان دقیق پایان درگیری‌ها نمی‌توان زمان‌بندی قطعی اعلام کرد و این موضوع تابع شرایط راهبردی کشور خواهد بود.

وی با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه نوسازی مدارس خاطرنشان کرد: بازسازی و تعمیر مدارس آسیب‌دیده با اولویت بالا در حال انجام است. در بازدید اخیر از مناطق آسیب‌دیده از جمله میناب، شاهد بودیم که با وجود تقدیم شهدای دانش آموز و فرهنگی، عملیات ساخت و نوسازی با همکاری سازمان نوسازی مدارس و خیرین با سرعت در حال پیگیری است.

پیش‌بینی وضعیت هوا طی روز آینده

تسنیم - سامانه بارشی فعال در کشور باعث بارندگی شدید، ساقه و گردوخاک در برخی مناطق طی تا چهارشنبه می‌شود. در دامنه‌های جنوبی البرز و نوار شرقی کشور افزایش وزش باد در برخی نقاط خیزش گردو خاک پیش‌بینی می‌شود.

برای روز دوشنبه در شرق سواحل دریای خزر، خراسان شمالی و شمال خراسان رضوی بارندگی ادامه دارد. بعدازظهر فعالیت سامانه در این مناطق کاهش می‌شود و به تدریج افزایش ابر، رگبار و رعدوبرق در مناطقی از آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل، غرب سواحل دریای خزر، دامنه‌های جنوبی البرز شامل زنجان، قزوین، البرز و تهران آغاز می‌شود. در جنوب تهران، سمنان و در مرکز، شرق و شمال شرق وزش باد شدید پیش‌بینی می‌شود. سه‌شنبه گستره بارندگی سامانه در کل نوار شمالی کشور همراه با وزش باد و کاهش نسبی دماست. در شمال آذربایجان شرقی، گیلان و غرب مازندران بارش شدت خواهد داشت.

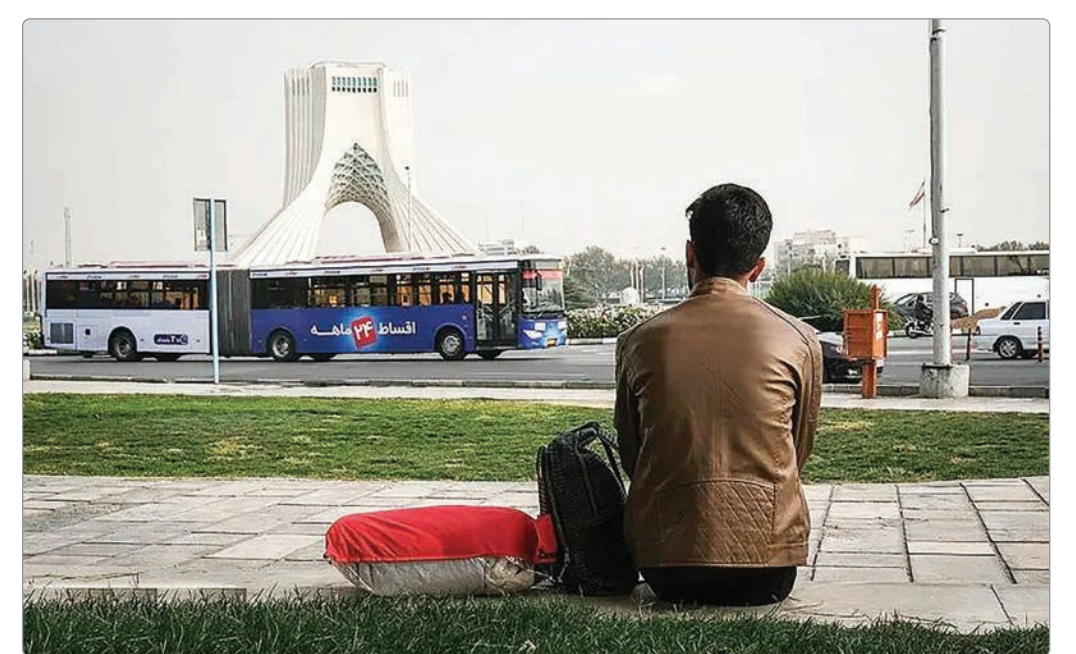
چهارشنبه بارش در مناطقی از شمال غرب، دامنه‌های شمالی البرز، خراسان شمالی و خراسان رضوی ادامه خواهد داشت. طی پنج‌روز آینده خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان و روزهای شنبه و یکشنبه دریای خزر مواج می‌شوند.

هشدار افزایش وزش باد شدید و افزایش ارتفاع امواج دریا نوع مخاطره: افزایش بیشینه سرعت وزش باد لحظه‌ای در محدوده ۲۸ تا ۳۰ افزایش بیشینه ارتفاع امواج دریا در محدوده ۱/۴ متر در مناطق ساحلی و بیشتر از ۱/۸ متر در مناطق دور از ساحل دوشنبه مناطق ساحلی و دور از ساحل جنوب استان بوشهر و مناطق ساحلی و دور از ساحل استان هرمزگان در خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان.

سه‌شنبه مناطق ساحلی و دور از ساحل استان هرمزگان در خلیج فارس، تنگه هرمز و دریای عمان. اثر مخاطره: غرق شدن شناگران و غواصان، پاره‌شدن تورهای صیادی و آسیب به قفس‌های پرورش ماهی، اختلال در ترددهای دریایی و تردد قایق‌های صیادی، شناورهای سبک و نیمه سنگین. اختلال در تردد شناورهای مسافربری و تجاری و اختلال در فعالیت‌های فراساحلی و سکوهاهی نفتی. توصیه: منعه فعالیت‌های تفریحی و شیلاتی، اجتناب از تردد شناورهای سبک و نیمه سنگین. اختنا محدودیت و تجهیزات لازم جهت فعالیت‌های ساحلی و فراساحلی و فعالیت‌های سکوهاهی نفتی و آماده باش برای مواجهه با خسارت احتمالی.

روایت میدانی «جهان صنعت» از ازدحام تعدیل‌شدگان در شعب وزارت کار

بیکاران در پیچ و خم کاغذبازی

اینهاست؟ تازه ساختمان اصلی تأمین اجتماعی که کنار وزارت کار است را ندیدید! آنجا چه خبر است! «سپس ادامه داد: «هن به‌همراه پدرم آمدم. حقوقش مشکل پیدا کرده و دو ماه است که ۲ میلیون تومان از حقوقش را کسر می‌کنند و نگفتند که به‌چه علتی این کار را انجام می‌دهند. پدرم سرمان دارد و تمام حقوقش صرف هزینه‌های درمان می‌شود. کارمند مربوطه آنقدر با لحن بد و طلیکارانه با پدرم صحبت کرد که مجبور شدم خودم دخالت کنم و جوابش را بدهم. خودم هم از اولین روز کاری فرودین بیکار شدم؛ البته نه بیکار بلکه اخراج اجباری! در شرکتی کار می‌کردم که خدا را شکر دخل و خرجمان از پس هم برمی‌آمد اما الان مجبورم با تاکسی اینترنتی کار کنم تا چرخ زندگی بچرخد.» از او علت مراجعه‌اش را پرسیدم. گفت: «داداش هر هفته به‌بانه‌های مختلف پرونده را رد می‌کنند، یک روز می‌گویند فلان مدارک بارگذاری نشده، یک روز می‌گویند شماره حساب ایراد دارد، یک روز می‌گویند بیمه مشکل دارد و یک روز هم سایت قطع است! برای چندرغاز پول آنقدر ما را بالا و پایین بردند که دیگر خسته شدم. فقط برای یک شماره حساب دوهفته من را فرستادند و آوردند آخرش هم هیچ. حالا امدام اینجا بینم چرا کسی جواب درستی بمن ندهد من ۱۷ سال سابقه کار دارم. این حق من نیست که برای این پول ناچیز این‌قدر معطل شوم. تمام این‌فراقدی که اینجا می‌بینی روزی برای خودشان کسی بودند. مدیر فلان بخش و سر کارگر بودند. بالاخره هرطور که بود نانی سر سفره زن و بچه‌شان می‌گذاشتند اما الان اینجا در صف یک‌کندگی ایستادند. خدا بعدالمان برسد»

از حال مردم خبر دارید؟

پس از این‌بورو کراسی خسته‌کننده خوشبختانه کارمان توسط یکی از کارمندان خانم خوش‌اخلاق وزارت کار که دوستم از رفتار مناسبتش تعریف می‌کرد به‌سرانجام رسید. با این‌حال دویاره مجبوریم به‌همان شعبه مراجعه کنیم. شعبه‌ای که هر بار درهانه‌های جدید برای رد کردن پرونده‌ها می‌تراشد. مشکل ما حل شد اما دهنم درگیر آن جمعیت عظیمی بود که به‌قول آن آقا یک‌کندگی ایستاده بودند تا مشکلتشان برطرف شود و شاید مبلغی هر چند ناچیز ماهانه برایشان واریز شود. با مشاهده این‌دوندن فرساینده این‌پریشی و ذهنم شکل گرفت که آیا مسوولان و قانونگذاران از حال مردم خبر دارند؟ شکم گرسنه مراحل اداری و قوانین را نمی‌فهمد این‌جمعیت بیکار که برخی از کارمندان مربوطه با رفتاری سرد و توهمین آمیز با آنها برخورد می‌کنند مقصر وضعیت فعلی نیستند. آنها قربانی سیاست‌های پوچی هستند که در نهایت به‌بیکاری و مشکلات معیشتی منجر شده است. کارگران و کارمندیانی که تا دیروز صاحب منصب و جایگاه بودند امروز برای دریافت حقوق بیکاری در ادارات مختلف سرگرداند.

اگر پرونده به‌نتیجه نمی‌رسد مراجعه‌کننده باید علاوه بر پرداخت دویاره هزینه‌ها مراحل پیچیده اداری را نیز از سر می‌گرفت. پرسش اینجاست که آیا این‌افراد تعدیل‌شده توان پرداخت چنین هزینه‌هایی را دارند؟ برای کسانی که این‌روزها هزار تومان هم برایشان هزار تومان است این‌مبلغ به‌اضافه هزینه رفت‌وآمد و سایر مخارج بار تازهای است بر دوش آنها.

شما اصلاً تشکیل پرونده ندادید!

نوبت به‌دوست من رسید. تقریباً آخر صف بودیم و کلافگی کارشناس بیمه بیکاری کاملاً مشهود بود. او ما را هم از قبل می‌شناخت. چند بار دیگر هم به‌همان شعبه رفته بودیم و هر بار پرونده به‌عللی تازه رد شده بود. با لحنی نیمه‌خسته پرسید: «باشالله که ناقصی‌ها را برطرف کردید؟» گفتیم: «بله جناب.» مشغول بررسی وضعیت پرونده در سامانه بود که تلفنش زنگ خورد. کار را برای چند دقیقه رها کرد. دوست من از این‌فشار به‌شدت عصبانی و کلافه شده بود و ز لب به‌من گفت: «آخر از دست اینها شکایت می‌کنم.» پس از پایان تماس و بازگشت به‌سامانه ناگهان جمله‌ای گفت که ما را برای لحظه‌ای در شوک فرو برد: «شما که اصلاً تشکیل پرونده ندادید!» دوست من با تعجب پاسخ داد: «آقای محترم ما چند هفته است هر روز اینجا می‌آیم و پرونده را همین‌جا تکمیل کردیم. اگر بخشاید از باب‌گمانی هم می‌آورم.» کارشناس گفت: «پس چرا اسم شما در لیست من نیست؟ بگذرید دویاره چک کنیم.» او با ورود به‌چند سامانه و جست‌وجوی نام دوست من به‌نتیجه‌ای نرسیده گویی اصلاً چنین فردی برای

خاتم تا بیا مکنم بنده به این‌جامر اجه‌ن کن

بجرات می‌توان گفت از میان هشتتفردی که در آن صف ایستاده بودند دست‌کم شش نفر به‌بیمانه‌های مختلف با رد پرونده مواجه شدند. زنی حدوداً ۴۰ ساله که جلوی ما ایستاده بود پنج هفته‌ای می‌شد که بیکار شده و برای دریافت بیمه بیکاری اقدام کرده بود. گفت‌وگویی با کارشناس بیمه بیکاری معلوم شد که هفته‌ای دوتاسه‌بار به‌آنجا مراجعه می‌کند. وقتی کارشناس وارد سامانه او شد با لحنی بلند گفت: «خانم پرونده‌تون ناقصه. ناقصی‌ها رو برطرف کنید تا بیا مکنم بنده اینجا نیاید و خودتون رو خسته نکنید.» زن که خستگی از چهره‌اش پیدا بود جواب داد: «پسرم من دو تا بچه دارم همسرم فوت کرده. یک ماهه دارم با دانست: مشا‌جرای نه از سر خشمم که از عمق اقتصاد مریض سر زده بود.

کارشناس بیمه بیکاری به‌سابقه او ایراد گرفت: «براساس قانون باید حداقل شش‌ماه سابقه بیمه در شرکت تعدیل‌شده داشته باشید.» این‌جمله مرد مسن را کلافه کرد: «من ۲۰ سال سابقه دارم. هفته است هر روز دارم می‌آیم و می‌روم. خانم ساره است و محل کارم تهران. چهارماه بود در این‌واحد استخدام شده بودم اما حالا پرونده من را برای دویاره رد می‌کنید؟ مشکل از قانون و قانون‌نویسان است که این‌روزها را پیش‌بینی نکرده بودند. با این‌همه سابقه مراعات سن من را نکرده و مدام امروز فردا می‌کنید! کارشناس بیمه بیکاری بدون پاسخ مستقیم با لب‌خندی و جمله‌ای کوتاه مرد را به‌بیرون هدایت کرد: «به سلامت»

بهار احساس سرزندگی، انگیزه بیشتر و کاهش رخوت زمستانی را تجربه می‌کنند. حتی یکی از دلایل بهبود «فسردگی فصلی» در بهار همین تغییرات در سیستم سروتونین است.

با این‌حال متخصصان هشدار می‌دهند که افزایش ناگهانی انرژی در برخی افراد می‌تواند با نوسانات خلقی، اضطراب یا بی‌قراری نیز همراه شود. در افرادی که زمینه اختلالات خلقی دارند تغییر فصل گاهی باعث تشدید علائم می‌شود.

مختصان معتقدند بهار برای بدن صرفاً یک تغییر آب‌وهوا نبوده بلکه فصلی است که سیستم هورمونی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

هورمون‌ها پیام‌رسان‌های شیمیایی هستند و بسیاری از عملکردهای حیاتی از خواب و استرس گرفته تا احساس شادی، میل جنسی و سوخت‌وساز را تنظیم می‌کنند. به‌همین دلیل تغییرات محیطی به‌ویژه میزان نور طبیعی می‌تواند تعادل این‌سیستم را دستخوش تغییر کند.

نور بیشتر و ملاتونین کمتر

یکی از مهم‌ترین تغییرات هورمونی در بهار به‌ملاتونین مربوط می‌شود: هورمونی که نقش اصلی در تنظیم چرخه خواب و بیداری دارد. ملاتونین معمولاً در تاریکی ترشح می‌شود و در فصل‌های سرد و روزهای کوتاه‌تر سطح آن بالاتر است.

پس افزایش نور روز در بهار ترشح ملاتونین کاهش پیدا می‌کند و بدن پیام «بیدار شو» می‌گیرد. این‌تغییرات می‌تواند به‌همین دلیل برخی افراد در بهار احساس انرژی بیشتر، خواب سبک‌تر یا حتی تغییر در ساعت خواب را تجربه می‌کنند.

البته این‌تغییر برای همه خوشایند نیست. برخی افراد در هفته‌های ابتدایی بهار ممکن است دچار بی‌خوابی، خواب منقطع یا احساس خستگی شوند زیرا بدن هنوز با الگوی جدید نور سازگار نشده است.

سروتونین: هورمون خلق و خو

در فصل آفتاب به‌گزارش خیرآنتالاین، افزایش نور خورشید روی سطح سروتونین نیز اثر می‌گذارد: ماده‌ای شیمیایی که با احساس آرامش، انگیزه و بهبود خلق‌وخو ارتباط دارد. پژوهش‌ها نشان دادند قرار گرفتن بیشتر در معرض نور طبیعی می‌تواند تولید سروتونین را افزایش دهد.

به‌همین‌دلیل بسیاری از افراد در فصل

تغییر فصل با هورمون‌های ما چه می‌کند؟

بهار احساس سرزندگی، انگیزه بیشتر و کاهش رخوت زمستانی را تجربه می‌کنند. حتی یکی از دلایل بهبود «فسردگی فصلی» در بهار همین تغییرات در سیستم سروتونین است.

مختصان معتقدند تغییر سریع ریتم بدن، حساسیت‌های انرژی‌های فصلی و نوسانات هورمونی می‌تواند در این‌وضعیت نقش داشته باشد. حتی افزایش انتظارات اجتماعی برای «شاد بودن» در بهار ممکن است در برخی افراد احساس فشار روانی ایجاد کند.

آلرژی‌های فصلی و اثر غیرمستقیم بر هورمون‌ها

بهار فصل بوج آلرژی‌های فصلی است و واکنش‌های آلرژیک می‌توانند تعادل هورمونی و عصبی بدن را تحت تأثیر قرار دهند. ترشح هیستامین، اختلال خواب ناشی از حساسیت و التهاب‌های معلوم می‌تواند بر سطح انرژی و خلق‌وخو اثر بگذارد. پزشکان می‌گویند گاهی خستگی، تحریک‌پذیری یا کاهش تمرکز در بهار برخلاف تصور رایج بهار همیشه با احساس خوب همراه نیست. برخی افراد در این‌فصل دچار اضطراب، بی‌قراری، خستگی یا حتی افت خلق می‌شوند؛ پدیده‌ای که گاهی از آن با عنوان «فسردگی بهاری» یاد می‌شود.

چرا بعضی‌ها در بهار حال بدتری پیدا می‌کنند؟

مختصان توصیه می‌کنند برای سازگاری بهتر بدن با تغییرات هورمونی بهار چند نکته ساده رعایت شود: تنظیم ساعت خواب و بیداری، قرار گرفتن در نور طبیعی صبحگاهی، فعالیت بدنی منظم، مصرف آب کافی، کاهش مصرف قند و غذاهای سنگین، مدیریت استرس و توجه به‌سلامت روان. اگر علائمی مانند بی‌خوابی، شدید اضطراب طولانی، خستگی مفرط یا نوسانات خلقی ادامه پیدا کند بهتر است با پزشک یا متخصص سلامت روان مشورت شود. بهار صرفاً یک تغییر فصل و آب‌وهوا نبوده بلکه بدن انسان نیز هم‌زمان با تغییر نور، دما و الگوی زندگی وارد مرحله‌ای تازه از تنظیم هورمونی می‌شود. کاهش ملاتونین، افزایش سروتونین، تغییر کورتیزول و نوسانات مربوط به‌باشگاه و خلق‌وخو بخشی از این فرآیند طبیعی هستند. با این‌حال واکنش افراد به‌این تغییرات یکسان نیست و همان‌طور که برخی در بهار احساس انرژی و نشاط بیشتری دارند گروهی دیگر ممکن است با بی‌قراری یا خستگی مواجه شوند.

کمتری دارند یا بیشتر به‌غناهای سبک تمایل پیدا می‌کنند.

بهار و هورمون‌های جنسی

یکی دیگر از تغییراتی که در مطالعه‌ای فصلی بیان‌اش شده است افزایش نسبی برخی هورمون‌های جنسی در بهار است. پژوهش‌ها نشان دادند میزان تستوسترون در مردان و تغییرات مربوط به‌میل جنسی در هر دو جنس ممکن است تحت تأثیر نور، دما و افزایش تعاملات اجتماعی قرار بگیرد. کارشناسان می‌گویند این‌تغییرات لزوماً شدید یا یکسان نیست اما ترکیب نور بیشتر، فعالیت بدنی بالاتر و تغییرات خلقی می‌تواند بر روابط عاطفی و اجتماعی اثر بگذارد.

تغییر اشتها و سوخت‌وساز

بسیاری از افراد در بهار متوجه تغییر در اشتها یا وزن خود می‌شوند. این‌مساله فقط به‌تغییر سبک زندگی مربوط نیست و هورمون‌هایی مانند لپتین و گرلین نیز در آن نقش دارند. لپتین احساس سیری و گرلین احساس گرسنگی را تنظیم می‌کند. برخی مطالعات نشان دادند سطح کورتیزول صبحگاهی در ماه‌های بهار افزایش پیدا می‌کند: موضوعی که می‌تواند باعث احساس هوشیاری بیشتر شود. اما اگر خواب کافی یا تغذیه مناسب وجود نداشته

بیشتر از آنکه ناشی از «تنبلی» باشد به‌واکنش‌های ایمنی و تغییرات شیمیایی بدن مربوط است.

چطور بدن را با تغییر فصل هماهنگ کنیم؟

مختصان توصیه می‌کنند برای سازگاری بهتر بدن با تغییرات هورمونی بهار چند نکته ساده رعایت شود: تنظیم ساعت خواب و بیداری، قرار گرفتن در نور طبیعی صبحگاهی، فعالیت بدنی منظم، مصرف آب کافی، کاهش مصرف قند و غذاهای سنگین، مدیریت استرس و توجه به‌سلامت روان. اگر علائمی مانند بی‌خوابی، شدید اضطراب طولانی، خستگی مفرط یا نوسانات خلقی ادامه پیدا کند بهتر است با پزشک یا متخصص سلامت روان مشورت شود. بهار صرفاً یک تغییر فصل و آب‌وهوا نبوده بلکه بدن انسان نیز هم‌زمان با تغییر نور، دما و الگوی زندگی وارد مرحله‌ای تازه از تنظیم هورمونی می‌شود. کاهش ملاتونین، افزایش سروتونین، تغییر کورتیزول و نوسانات مربوط به‌باشگاه و خلق‌وخو بخشی از این فرآیند طبیعی هستند. با این‌حال واکنش افراد به‌این تغییرات یکسان نیست و همان‌طور که برخی در بهار احساس انرژی و نشاط بیشتری دارند گروهی دیگر ممکن است با بی‌قراری یا خستگی مواجه شوند.

جهان صنعت را در فضای مجازی دنبال کنید

- jsnews
- jsnewsir
- jsnewsir
- jsnewsir
- jsnewsir

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ | ۸۸۶۱۰۱۹-۲۱

جهان صنعت

قابل توجه فعالان اقتصادی

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارائه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کلا و خدمات در حوزه‌های زیر است:

- معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
- برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
- موفقیت در مذاکرات تجاری
- بازاریابی و فروش
- حل مشکلات قراردادهای تجاری
- مشاوره در زمینه‌های مالیاتی
- موانع صادرات و واردات
- پرورنده‌های حقوقی
- مشکلات تأمین سرمایه
- نهیہ بی‌بازرسی و پلن
- خدمات مشاوره مالی و مالیاتی
- مشاوره در زمینه‌های مالیاتی